

GIDS VAN DE DIGITALE INCLUSIE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

INHOUD

I. INLEIDING	4	III. DE DOELPUBLIEKEN BEGELEIDEN	14
Gids van de digitale inclusie: hoe gebruik ik deze gids?.....	7	Voorwoord.....	15
II. TOEGANG EN OPLEIDINGEN	8	■ Het grote publiek	16
Hardware op de kop tikken en onderhouden	9	• De Openbare Computerruimtes	
• Gereviseerde hardware.....	9	• De gemeentebesturen	
• Repaircafés.....	9	■ Werkzoekenden	18
• Openbare Computerruimtes.....	9	■ Jongeren	19
Verbinding maken met het Internet	10	■ Senioren	21
• In de publieke ruimte.....	10	■ Personen met een handicap	23
• Thuis.....	10	■ Kansarmen	25
• Veiligheid op het Internet.....	11	■ Vrouwen	27
De digitale tools beheersen	12	IV. LIJST VAN DE BRUSSELSE ACTOREN INZAKE	29
• Evaluatie van het digitale vaardigheidsniveau.....	12	DIGITALE INCLUSIE PER GEMEENTE	29
• Middelen voor de (toekomstige) actoren van digitale inclusie.....	13	V. MOBIELE DIENSTEN	30
		VI. NUTTIGE ALGEMENE NUMMERS	32
		VII. CONTACTEN	34
		VIII. BIBLIOGRAFIE	35

VOORWOORD VAN DE DIRECTIE

Nicolas Locoge (1) en Marc Van den Bossche (2)
Directeur-generaal en Adjunct-directeur-generaal
van Paradigm

Mevrouw, Mijnheer,

Wij zijn bijzonder blij en fier deze eerste Gids van de digitale inclusie boven het doopvont te houden.

Deze gids wordt ter beschikking gesteld van heel wat partners en actoren op het terrein, om de burgers te begeleiden bij de steeds snellere ontwikkeling van digitale technologieën en toepassingen. Hij vormt een evolutief referentiedocument, een platform voor uitwisseling en een bijkomend communicatiekanaal in ons algemeen Plan voor Digitale Toegankelijkheid 2021-2024.

De gids is opgesteld door de Coördinatie Digitale Inclusie binnen Paradigm en biedt een duidelijk en beknopt overzicht van de belangrijkste troeven van ons Gewest. Iedereen vindt er basisinformatie (in) terug over alle verenigingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, evenals de contactgegevens van hun verantwoordelijken.

Paradigm bevestigt hiermee zijn positie als gewestelijke speler inzake digitalisering. Dankzij haar immense inzet, én een absoluut vertrouwen in de juistheid van de door de "Coördinatie Digitale Inclusie" gevoerde acties, slagen wij er stap voor stap in in deze immense uitdaging, m.n. de versnelde digitalisering van onze samenleving, om te buigen tot een kans voor iedereen. Met zeer tastbare economische gevolgen.

Wij bevestigen nogmaals dat wij altijd klaar staan om u te begeleiden bij al uw projecten m.b.t. digitale inclusie, om de burgers in Brussel beter te dienen en hun digitale vaardigheden te vergroten.

Ten slotte willen we met deze Gids van de digitale inclusie een verbinding vormen tussen alle actoren van de digitale inclusie en een instrument om uw verwezenlijkingen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te promoten.

I. INLEIDING

Digitale technologieën zijn steeds meer aanwezig in ons dagelijks leven. Voor velen onder ons is digitaal nu de beste manier om te communiceren, zich te informeren of zich te ontspannen. Ze nemen almaar meer plaats in de samenleving in en zijn onontbeerlijk geworden voor onze sociale contacten, onze economische aangelegenheden en onze (overheids-)administratie. We gaan steeds vaker online voor al onze verplichtingen. Maar hoe zit dat met wie niet mee is?

Zo kennen wij allemaal wel iemand. Iemand die hulp nodig heeft bij het gebruik van zijn smartphone of computer, iemand die niet weet hoe hij moet internetten of online bankieren, of thuis gewoon geen computer heeft. Hoe kunnen we de voordelen van de sterke groei van de nieuwe technologieën koppelen aan een toegang tot alle diensten, en tegelijkertijd de burgerrechten van iedereen vrijwaren?

In februari 2021 keurde de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het “Plan voor Digitale Toegankelijkheid 2021-2024”^{*} goed. Aan de hand van dit plan officialiseert de regering haar uitdrukkelijke wens om de digitale vaardigheden van de inwoners van het Gewest bij te scherpen, met name via het opzetten van een **Coördinatie Digitale Inclusie (CDI) binnen Paradigm**.

De Coördinatie Digitale Inclusie staat in voor het verbinden van de vrijwillige sector en de overheid en voor het synchroniseren van acties op lokaal, gewestelijk en federaal niveau.

Een van de eerste doelstellingen van de CDI was het opzetten van een groot ecosysteem van actoren van digitale inclusie. Het is immers duidelijk dat naast de “historische” actoren van inclusie, zoals de openbare computerruimten, veel nieuwe actoren zijn opgestaan als gevolg van de gezondheids crisis en de stroomversnelling van de digitalisering van onze samenleving.

De Gids voor digitale inclusie is het resultaat van onze inspanningen op het veld. Hij wil de contacten tussen alle actoren inzake digitale inclusie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vergemakkelijken, en de burgers doorverwijzen naar de meest geschikte hulp.

Of u nu ambtenaar, opvoeder, maatschappelijk werker of animator bent - samen kunnen we werken aan een directe en gemakkelijke toegang voor iedereen tot de diensten en informatie die nodig zijn voor het leven in de maatschappij vandaag.

Wij hopen dat deze handige gids u bij deze missie van nut zal zijn en wensen u alvast veel succes met uw projecten.

DIGITALISERING, GROEI EN UITDAGINGEN

Een veelbelovende digitalisering?

Op het eerste gezicht is het moeilijk de voordelen van de digitalisering te ontkennen. Ze vormt een essentiële schakel in de sociale cohesie, maar ook een middel om vlotter gebruik te maken van een hele reeks diensten.

Dankzij digitale tools vinden we de kortste weg van de ene plek naar de andere (MIVB, Google Maps, MyBrussels), voeren we op elk moment en overal bankverrichtingen, kunnen we administratieve documenten downloaden of invullen (IRISbox), onze medische dossiers raadplegen (MyHealth), en fiscale documenten raadplegen en beheren (MyTax) of met de school van onze kinderen communiceren (inschrijvingen, huiswerk, algemene contacten met de school, enz.).

Digitale technologie speelt ook een vooraanstaande rol op het gebied van wetenschap en onderwijs. Jaar na jaar wint de digitalisering aan kracht en precisie. Ze maakt het onderwijs interactiever en stimulerender en zorgt ervoor dat mensen vrijwel onbeperkt toegang hebben tot informatie en opleiding. In een maatschappij volop in beweging biedt de digitalisering een heleboel nieuwe kansen en belooft zij ons behoorlijk wat tijd en middelen te besparen.

Terwijl een meerderheid van de burgers steeds meer verbonden is en steeds complexere digitale hulpmiddelen gebruikt, groeit echter de kloof met een deel van de bevolking dat achterstand oploopt inzake digitalisering. De digitale kloof heeft vele facetten en omvat verschillende factoren. Zo zijn er de hoge kostprijs van de hardware, de complexiteit van sommige softwarepakketten, toegang tot het Intranet, beheersen van de technologie, of voldoende kennis inzake veiligheid en digitale privacy.

Het probleem is breed omdat de beheersing van deze technologieën, middelen, praktijk en kennis vereist, die niet binnen ieders bereik liggen.

In het kader van het Plan voor Digitale Toegankelijkheid (PDT) zijn zes doelgroepen geïdentificeerd die bijzondere aandacht behoeven, rekening houdend met het feit dat bepaalde categorieën soms verschillende kwetsbaarheidscriteria combineren: jongeren, vrouwen, senioren, personen met een handicap, kansarmen en werkzoekenden.

Via deze gids (en dankzij alle acties van het PDT) wenst de Coördinatie Digitale Inclusie de hulp niet in verschillende vakjes op te splitsen, maar veeleer in te zetten op de zichtbaarheid van de aanwezige verenigingen, de bestaande oplossingen en strategieën te verbreden, bruggen te slaan tussen de verschillende actoren en, met het oog op een grotere uitstraling, de synergiën te versterken.

De digitale kloof versterkt andere ongelijkheden

Technologie speelt een steeds belangrijker rol in ons maatschappelijk leven en bij de ontwikkeling van de overheidsadministratie en activering van sociale rechten en toegang tot economische kansen. De digitale kloof heeft dan ook de neiging andere problemen uit te vergroten, met name door nieuwe obstakels op te werpen voor een hele reeks diensten, rechten of kansen.

- Toegang tot de gezondheidszorg: de kloof om toegang te krijgen tot essentiële hulpmiddelen of informatie wordt steeds groter;
- Activering van sociale rechten: door de complexiteit van bepaalde onlineprocedures dreigen begunstigen hun rechten niet te kunnen inroepen;
- Economische kansen: voor zowel werknemers als ondernemers zijn belangrijke informatie en kansen hoofdzakelijk online toegankelijk;
- Toegang tot onderwijs: voor schoolgaande jongeren kan het gebrek aan toegang tot het Internet ernstige gevolgen hebben. Dit fenomeen kwam trouwens op dramatische wijze tot uiting tijdens de gezondheidscrisis.

Enkele cijfers ¹ en gegevens voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2022):

- 22% van de Brusselaars maakt geen gebruik van online bankieren;
- 22% van de Brusselaars had nog geen contact of interactie met de digitale overheid;
- 4% van de Brusselaars (16-74 jaar) heeft nog nooit het Internet gebruikt (dit zijn ongeveer 50.000 burgers).
- 29% van de Brusselse gezinnen die thuis geen internettoegang hebben, vermeldt de hoge kosten van de hardware als belangrijkste reden.
- Slechts 34% van de Brusselse gezinnen maakt gebruik van een mobiele breedbandverbinding.
- 38% van de Brusselaars beschikt slechts over geringe of beperkte digitale vaardigheden.

¹ Cijfers uit het rapport "De Brusselaars en de digitalisering" (juni 2022) van het BISA, het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse, bisa@perspective.brussels

Meer informatie is te vinden op de pagina digitale inclusie van de [Smart City*](#) portaalsite van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

[@bcd#OCR](#), reeks podcasts door [GSARA vzw](#), documenteert het leven van OCR-animatoren en de echte vragen van hun publiek. Een interessant hulpmiddel om uit te vinden wat er achter de schermen gebeurt (FR).

GIDS VAN DE DIGITALE INCLUSIE: HOE GEBRUIK IK DEZE GIDS?

Deze gids beoogt in de eerste plaats duurzaamheid: de opbergmap is flexibel en aanpasbaar. Elk jaar stuurt de “Coördinatie digitale inclusie” u de gewijzigde pagina’s toe, zodat u de oude fiches in uw map gewoon vervangt.

De gids omvat vijf delen:

- II. **Toegang en opleidingen:** in deze sectie vindt u informatie over de toegang tot het Internet of computerapparatuur. Dit deel bevat ook informatie over de beoordeling van de vaardigheden van de burgers en een lijst met belangrijke hulpbronnen.
- III. **Begeleiding van de doelgroepen:** hier vindt u informatie en hulpmiddelen over de zes doelgroepen die volgens de Coördinatie Digitale Inclusie het verst van de digitalisering af staan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: jongeren, vrouwen, werkzoekenden, senioren, personen met een handicap en kansarmen;

■ Alle doelgroepen   ■ Werkzoekenden   ■ Jongeren   ■ Senioren
■ Personen met een handicap   ■ Kansarmen   ■ Vrouwen
- IV. **Lijsten per gemeente:** hier worden de actoren van de digitale inclusie per gemeente opgelijst. U kunt ze selecteren op basis van verschillende filters: taal, publiek en aangeboden diensten (toegang, begeleiding en opleidingstype).
- V. Deze lijsten worden gevolgd door een **sectie over mobiele diensten**, die zich naar uw lokalen of bij uw begunstigden begeven.
- VI. **Nuttige nummers:** voorts vindt u ook enkele nuttige nummers in geval van nood, evenals enkele nuttige contacten (deel V) als u nauwer betrokken wenst te zijn bij de digitale inclusie in Brussel.

Ten slotte vindt u in deze papieren versie van de Gids aan het einde van het document een bibliografie met links naar webpagina’s en documenten op het Internet. **Een asterisk in de tekst verwijst naar een bijbehorende link.** Ga dan naar het deel bibliografie, alfabetisch gerangschikt, om de link terug te vinden. Tot slot zijn er aan het eind van het document enkele blanco bladzijden waar u actoren- of contactinformatie kunt toevoegen die nog niet in de Gids zijn opgenomen.

Iemand toevoegen of verwijderen? Contactgegevens bijwerken?
Wij zijn via e-mail bereikbaar op inclusie@paradigm.brussels

II.

TOEGANG EN OPLEIDINGEN

HARDWARE OP DE KOP TIKKEN EN ONDERHOUDEN

1. Gereviseerde hardware

Problemen met het vinden van betaalbare hardware? Deze organisaties halen gebruikte computers en randapparatuur op - voornamelijk bij ondernemingen. Ze reviseren ze en bieden ze vervolgens tegen een betaalbare prijs aan het grote publiek aan.

(Zie lijst einde rubriek)

2. Repaircafés

Te vaak hebben we de neiging om kapotte of beschadigde apparaten weg te gooien of niet meer te gebruiken en nieuwe te kopen, terwijl het soms volstaat om een onderdeel te vervangen of de juiste software te installeren om ze weer aan de praat te krijgen.

In Repaircafés geven vrijwillige herstelleraars hun knowhow door en leren zij gemotiveerde enthousiastelingen hoe zij hun goederen (computers, huishoudtoestellen, kleding, enz.) kunnen herstellen of opknappen.

Repaircafés worden gerund door vzw's of door vrijwilligers. De frequentie van hun activiteiten varieert van wekelijks tot

maandelijks. Bezoek de websites [Repair Together*](#) (FR) en [Repair & share*](#) (NL) en ontdek de repair cafés in uw buurt en hun openingstijden!

Om een eigen repaircafé op te starten neemt u eveneens contact op met diezelfde vzw's. U kunt er terecht met al uw vragen.

3. Openbare Computerruimtes

Sommige Openbare Computerruimtes (OCR's) lenen soms hardware uit aan hun gebruikers. In sommige gevallen zelfs aan verenigingen. Maar dat kan alleen als er een vertrouwensband bestaat tussen de gebruiker en de OCR. Dit is een weinig voorkomende oplossing, maar ze bestaat. Informeer bij de OCR's of zij deze dienst aanbieden.

HANDIGE TIPS

Met het Digibib-project van Maks VZW kunt u (als u een vzw, school of OCR bent) gratis computerapparatuur lenen. Meer informatie op hun [website\(NL\)*](#) [\(FR\)*](#)

Als u een vzw bent die op digitaal gebied met kinderen of jongeren werkt, kunt u mogelijk profiteren van gratis computers bij Digital4Youth.

De digipunten (NL) stellen tevens computerapparatuur ter beschikking van uw publiek.

VERBINDING MAKEN MET HET INTERNET

1. In de publieke ruimte

Wist u dat... het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een gratis wifinetwerk ter beschikking stelt van elke Brusselaar!

wifi.brussels is beschikbaar in de gemeentebesturen, bij de antennes van Actiris en bij allee Brusselse (pre-) metrohaltes. Het is ook toegankelijk in de meeste buurthuizen, parken en elders in de publieke ruimte en op toeristische trekpleisters in het Gewest. Raadpleeg de website wifi.brussels* voor meer informatie en een kaart met alle hotspots in Brussel. Jongereninformatiepunten bieden meestal ook gratis internettoegang: VGC (NL) en Infor Jeunes (FR).

Naast wifi.brussels bieden de meeste bibliotheken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gratis toegang tot pc's en Internet. Dit zijn waardevolle alternatieven voor wie thuis niet over een eigen computer beschikt.

2. Thuis

Het Internet is ook thuis van onschatbare waarde, voor het werk, als hulp bij het studeren, om zich te ontspannen of als hulp bij uw administratie. Maar wat nu de prijzen voor telecommunicatie en elektriciteit de pan uit swingen?

De wet van 13 juni 2005 bepaalt dat bepaalde groepen een sociaal telecommunicatietarief kunnen genieten: ouderen, leefloners, personen met een handicap, ...

Als u denkt dat uw begunstigde aan 1 of meer van deze criteria voldoet, kan hij of zij in aanmerking komen voor een korting van 8,40 euro op een telecomabonnement bij de meeste Belgische operatoren. Meer informatie vindt u op [de website van de BIPT](#)*.

Naast dit sociale tarief hebben de operatoren Proximus en Telenet speciale tarieven ingevoerd, in samenwerking met het OCMW en de Brusselse vzw's die armoede bestrijden. Dankzij dit systeem kunnen deze structuren bij hun publiek beperkte abonnementen aanbieden tegen lagere prijzen. Wenst u uw doelpubliek ook te laten genieten van deze voordelige tarieven? Meer informatie vindt u op hun website:

- [Proximus: Internet for all](#)*
- [Telenet: Essential Internet](#)*

3. Veiligheid op het Internet

Het belang van cyberveiligheid wordt vaak onderschat wanneer we e met nieuwe technologieën aan de slag gaan. De websites die we bezoeken, de links waarop we klikken en de content die we online bekijken zijn allemaal waardevolle gegevens, die door websites kunnen worden verzameld (de zogenaamde “cookies”) en doorverkocht aan marketingteams om hun producten beter te verkopen.

Ook andere meer gevoelige en normaal gesproken privégegevens zoals uw naam, adres of bankkaartnummer kunnen u door personen met kwade bedoelingen worden ontfutseld. Daarom is het belangrijk dat u zich met enkele basisprincipes vertrouwd maakt om rustig en in alle veiligheid van het Internet gebruik te kunnen maken.

Allereerst is het belangrijk een onderscheid te maken tussen een openbaar en een privaat netwerk. Private netwerken zijn netwerken met beperkte toegang, meestal met een wachtwoord, zoals de wifi thuis of de internetverbinding op uw werkplek. Openbare netwerken zijn netwerken die voor iedereen toegankelijk zijn, zoals het netwerk wifi.brussels, gratis wifi op luchthavens of in cafés. Ga na welke stappen u kunt nemen om uzelf beter te beschermen op openbare netwerken.

Een goed beheer van uw logins en wachtwoorden is de beste manier om uw online aanwezigheid te beveiligen. Beveiliging van een wachtwoord kan voorkomen dat kwaadwillenden vertrouwelijke informatie in handen krijgen. Dit advies is bijzonder nuttig voor senioren, die vaak minder vertrouwd zijn met de nieuwste technologieën. Advies is beschikbaar op de webstek van het [Centrum voor Cybersecurity België*](#). Hun bewustmakingscampagnes bevatten boordevol tips. Zie ook de waardevolle informatie van [dns Belgium*](#), dat een [basistest*](#) voor cybersecurity aanbiedt.

Ook jongeren kunnen het doelwit zijn, vooral op instant messaging-platforms of sociale netwerken. Child Focus verstrekt uitstekend advies op [childfocus.be*](#) of via het gratis nummer 116 000.

Febelfin ten slotte heeft een brochure gemaakt over online beveiliging en de verschillende technieken die gebruikt worden om u informatie te ontfutselen. [\(FR\)*](#) [\(NL\)*](#)

DE DIGITALE TOOLS BEHEERSEN

Evaluatie van het digitale vaardigheidsniveau

Naar het voorbeeld van de niveaus van het Europees referentiekader voor talen (A1, A2, B1, tot C2) gaat men er wel eens vanuit dat digitale vaardigheden eveneens een rechtlijnige progressie vertonen. De digitale vaardigheidsniveaus zijn echter veel complexer dan ze lijken.

Deze vaardigheden zijn meervoudig en staan vaak los van elkaar. Bovendien is het voor één vaardigheid bereikte niveau zelden een afspiegeling van het algemene niveau. Sommige mensen kunnen een smartphone perfect gebruiken in hun dagelijks leven (berichten, sociale netwerken, mobile apps...), maar kunnen bijvoorbeeld niet overweg met een computer. Anderen kunnen wel op het Internet zoekopdrachten doen, maar weten niet hoe ze hun verbinding moeten beveiligen.

Dus hoe kunnen we iemands niveau beoordelen om hem of haar beter op weg te helpen?

- De Europese referentietool [DigComp](#)* rangschikt digitale vaardigheden van beginner tot expert;
- Er zijn verschillende hulpmiddelen beschikbaar om het vaardigheidsniveau van uw begunstigden te beoordelen.
  - [TOSA](#) biedt korte en gratis tests die zich richten op digibeten;
  - De website [PIX](#) (FR) biedt een gratis en zeer volledige evaluatie (eerst even registreren).
  - [DigiSkills Belgium](#) biedt een digitale vaardigheidstest voor werkzoekenden die vervolgens wordt vergeleken met de marktvraag.
  - De "[Digi Challenge](#)", ontwikkeld door Wallonië, biedt een aangepaste test op smartphone;
  - [123Digit](#) biedt ook een assessment en tips om de resultaten te interpreteren.
- Als u bij een gewestelijke of lokale overheid werkt, helpt de [connectoo-training van BOSA](#)* u, binnen het kader van DigComp, het niveau van een beginner te beoordelen aan de hand van een paar eenvoudige vragen.

Middelen voor de (toekomstige) actoren van digitale inclusie

De actoren op het gebied van digitale inclusie hebben heel wat middelen ter beschikking om hun publiek te begeleiden bij het leren werken met digitale tools:

- Interactieve tutorials zijn te vinden op het platform [123digit*](#) (WeTechCare);
- Handleidingen voor het gebruik van online overheidsdiensten zijn beschikbaar op de gewestelijke portaal [be.brussels*](#);
- De [Box Numérique d'Interface3](#) (digitale toolbox) is een uitstekend hulpmiddel voor u en uw leerlingen (FR)
- Een hele reeks tools op basis van het Europese DigComp-referentiesysteem vindt u op de [DigitalTravellers*](#) website.
- De [OCR van Nijvel](#), Gen's Click, geeft u toegang tot heel wat bestanden en cursusmodules na een gratis inschrijving op haar website (FR)
- Digiwatte (NL) van Mediawijs biedt korte informatieve filmpjes over de verschillende essentiële digitale tools die heel toegankelijk zijn. Er bestaan ook opleidingen om digitale helper (dighelper) of animator digitale inclusie te worden;
- Een brochure, opgesteld door Mediawijs in samenwerking met de Coördinatie Digitale Inclusie, helpt u bij uw eerste stappen als digitale helper: "Aan de slag als dighelper" (FR*) (NL*);
- Verschillende organisaties bieden opleidingen aan, zoals [CF2m*](#), [Bibliotheken Zonder Grenzen*](#) of [TechnoFuturTIC*](#);
- In het hoofdstuk "Begeleiden van doelgroepen" vindt u ook enkele voorbeelden van actoren die specifieke opleidingen aanbieden;
- De Brusselse gemeentelijke en gewestelijke ambtenaren hebben toegang tot een opleidingscatalogus "online bestuur" die wordt aangeboden door [easy.brussels](#), in samenwerking met de GSOB en [Talent.brussels](#). Er worden modules aangeboden waarmee u gebruikers beter stapsgewijs kunt begeleiden;
- De "[connectoo](#)"* -training van BOSA is een certificeringscursus voor alle ambtenaren om hen bewust te maken van de digitale kloof en hen de tools aan te reiken om burgers te begeleiden en/of te heroriënteren. Aarzel niet om contact met ons op te nemen wanneer u geïnteresseerd bent.
- [Febelfin](#) organiseert sensibiliseringscampagnes en workshops (in scholen, OCR's, gemeenten, enz.) over cyberveiligheid en online bankieren ([www.febelfin.be](#)). Aarzel niet hen te contacteren om samen te werken rond deze thema's. Onlangs hebben ze ook een online training gemaakt voor digitale helpers. Neem contact op met digicoach@febelfin.be als u interesse heeft.

HANDIGE TIPS

U stelt zelf IT-handleidingen en opleidingen op? Vergeet vooral niet hoe belangrijk het is uw content online te plaatsen en te delen.

- **U kunt een fiche aanmaken (of bijwerken) op [www.sociaal.brussels](#) om uw zichtbaarheid te vergroten en alle actoren van de Digitale Inclusie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in kaart te brengen en zo het publiek een complete oplossing aan te reiken;**
- **Op het platform [123digit.be](#) kunt u ook handleidingen delen met de andere leden van het platform.**
- **U kunt uw bronnen ook met ons delen op inclusie@paradigm.brussels.**

Itsme beschikt voortaan over een prioritaire hotline voor digitale helpers om problemen van hun publiek op te lossen en biedt een toolkit in de vorm van video's en brochures.

GEREVISEERDE HARDWARE

Naam	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres	Website
BRUREC	Voldersstraat 76	1000	02/513 81 36	info@brurec.be	www.brurec.be/don.html
L'ATELIER INFORMATIQUE BRUXELLOIS (AIRBRUX BXL)	Slachthuislaan 27-28	1000	02/548 98 04	info@aibrux.be	www.aibrux.be
L'ATELIER INFORMATIQUE BRUXELLOIS (AIBRUX LAEKEN)	Lakensestraat 110	1000	02/539 00 12	info@aibrux.be	www.aibrux.be
ORDIMEDIA	Maurice Lemonnierlaan 90	1000	02/840 16 81	contact@ordimedia.be	www.ordimedia.be
ICLINIQUE	Huidevettersstraat 62	1000	02/669 04 05	contact@iclinique.be	www.shop.iclinique.be
SOCIALWARE	Louizalaan 65/11	1000	0800 407 58	info@socialware.be	www.socialware.be
MEDIAMONSTER	Houba de Strooperlaan 63	1020	02/479 00 82	contact@media-monster.be	www.media-monster.be/about
CIRCULAR.BRUSSELS	Croydonlaan 1	1140	0496/16 33 43	Contact@circular.brussels	www.circular.brussels
ASMAWORLD	Dieudonné Lefèvrestraat 17	1020	0472/58 66 15	contact@asmaworld.be	www.asmaeworld.be
FONDATION POUR L'INCLUSION DIGITALE (FID)	Dieudonné Lefèvrestraat 17	1020	0470/08 52 13	contact@digitalpourtous.be	www.digitalpourtous.be
CLOSE THE GAP	Pleinlaan 5	1050	02/614 81 60	info@close-the-gap.org	www.close-the-gap.org
1060INFORMATIQUE	Théodore Verhaegenstraat 57	1060	02/538 81 78	Info@1060informatique.be	www.1060informatique.be
DIGITAL-BURO	Charleroise Steenweg 257	1060	02/534 47 02	digital-buro@skynet.be	www.digital-buro.be
GÉNÉRATION AMIGA	Sint-Gilliskerkstraat 22	1060	02/538 93 60	info@generationamiga.be	www.generationamiga.be
CF2D	Fernand Demetskaai 55	1070	02/526 28 60	atelier@cf2m.be	www.cf2d.be
MAKS	Georges Moreauststraat 110	1070	02/555 09 90	info@makszvzw.org	www.makszvzw.org
LINKUP	Bergensesteenweg 95	1070	0466/14 78 77	-	www.linkupasbl.be
NÉVÉ VZW	Scheikundigestraat 34	1070	0484/02 86 55	neve@neve-edu.org	www.neve-edu.org
BELMOBILE	Ulensstraat 88	1080	02/275 98 67	info@belmobile.be	belmobile.be
OXFAM BELGIQUE	Rue des Quatre Vents, 60	1080	02/501 67 43	bertrand.mbiaffie@oxfam.org	www.oxfambelgique.be

GEREVISEERDE HARDWARE

Naam	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres	Website
KOEKELTECH	Sint-Annakerkstraat 63	1081	02/410 00 48	info@koekeltech.be	www.koekeltech.be
KADAHI DIGITAL HELPERS	De Smet de Naeyerlaan 306	1090	0471/55 11 09	info@asbl-kdh.com	www.asbl-kdh.com
B&B COMPUTER	Brugmannlaan 589	1180	02/537 84 65	info@bbcomp.be	www.bbcomp.be
TICTOPIA	Van Volxemlaan 4	1190	02/486 19 10	sales@tictopia.be	www.tictopia.be
DÉCLIC VZW / VAL YOUR STOCK	Louizalaan 367	1050	0498/97 04 22	info@declicbelgium.be	www.declicbelgium.be
DIGITAL4YOUTH	Philipssite, 5/13	3001	016/28 49 78	info@digitalforyouth.be	www.digitalforyouth.be

---

III.

DE DOELPUBLIEKEN
BEGELEIDEN

VOORWOORD

Wat uw activiteit ook is, soms moet uw doelpubliek worden doorverwezen naar een beter geschikte structuur. Het is ook mogelijk dat u uw activiteiten of partnerschappen wilt uitbreiden om een breder of gespecialiseerder publiek te bereiken.

Daartoe bevat dit hoofdstuk een lijst met informatie over de zes doelgroepen die in het Plan voor Digitale Toegankelijkheid zijn geïdentificeerd (werkzoekenden, jongeren, senioren, personen met een handicap, kansarmen, vrouwen), alsmede een lijst van gespecialiseerde actoren die u van nut kunnen zijn.

Deze informatie en lijsten zijn uiteraard niet volledig, maar wij hopen dat zij u houvast bieden bij deze rijke en complexe materie.

We raden u ook aan om rijkere catalogi te raadplegen zoals [Sociaal Brussel*](#), [de Sociale Gids*](#), [het Goede Plan*](#) of [De Sociale Kaart*](#) voor meer informatie over deze actoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

DIBAC

DE KLOOF IS EVENZEER SOCIAAL ALS DIGITAAL

Interview Lauriane Paulhiac
Coördinatrice van de activiteiten CABAN - DIBAC

DIBAC is het Digitale Inclusie Brusselse Actoren Collectief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een overkoepelende structuur die de actoren in digitale toegankelijkheid wil samenbrengen. De leden zijn verschillende verenigingen, waaronder veel OCR's (Openbare Computerruimten), structuren waar burgers toegang hebben tot computerapparatuur en een internettoegang, begeleid worden in het gebruik van ICT, maar ook opleidingen krijgen in digitalisering.

Wat doet DIBAC?

Wij zorgen voor de interne en externe communicatie van het ledennetwerk en centraliseren de aanvragen. Wij bieden ook een instrument dat de toegang tot de OCR's vergemakkelijkt: een kaart van de Openbare Computerruimten op het grondgebied van het Gewest via onze website (caban.be*) voor opzoeken op basis van criteria: afhankelijk van uw

profiel vindt u snel het adres waar u de opleiding, het advies of de dienst vindt die u nodig hebt.

Wie is slachtoffer van de digitale kloof?

De digitale kloof treft iedereen. Wel is het zo dat kansarmen meer worden getroffen. Daarom spreken we ook over digitale sociale ongelijkheid. De spelers in ons netwerk treden op alle niveaus op: senioren, jongeren, personen met een handicap, werkzoekenden...

De vraag neemt op veel gebieden toe en de OCR's stellen vast dat hun publiek steeds diverser wordt. Mensen die niet geïmpac-teerd waren door de digitalisering, zijn dat nu wel en vragen op steeds meer gebieden om hulp.

Onze wens is hulp te bieden aan elke burger die te maken krijgt met een probleem op het gebied van hardware of computerkennis, zowel in zijn of haar dagelijks leven als in zijn of haar professionele loopbaan.

Waarom heeft de digitale kloof zoveel impact op deze doelpublieken?

De technologie verandert en de de toepassingen evolueren. Voor sommigen gaat alles veel te snel. Het gebruik van een telefoon is intuïtief en vrij eenvoudig, maar het wordt ingewikkelder als het gaat om complexe online handelingen. De computer vereist beheersing, oefening en roept vaak angsten op die overwonnen moeten worden.

Het andere probleem met digitale technologie is dat deze tools veel tijd vragen om ze te leren gebruiken, voor wie ze niet regelmatig gebruikt. Voor wie in een gezin leeft en twee deeltijdse jobs moet combineren, is dat onbegonnen werk.

Iedereen kan ooit wel eens een helpende hand gebruiken. Ik denk vooral aan het beheer van digitale persoonsgegevens. Het is complex en gevoelig, het vraagt een digitale cultuur, je moet de gevolgen van het gebruik van gegevens begrijpen, een idee hebben van veiligheid in verband met mogelijke oplichting en fraude. Sommige mensen raken gewend aan communicatie via e-mail, en dan komt er op een dag een phishing e-mail binnen. Alert zijn is de boodschap.

Bovendien ontvangen wij niet alleen verzoeken van technische aard. Ook de administratieve taal vergt soms enige uitleg. De kloof is dus zowel sociaal als digitaal.

HET GROTE PUBLIEK

HANDIGE TIPS

- Het Beroepenpunt beschikt over een OCR en kan uw doelpubliek doorverwijzen naar een geschikte opleiding!
- Informeer u over de publieke IT professionals*: digitale bemiddelaars die permanenties opzetten bij verschillende verenigingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest! Vast ook bij u in de buurt!
- De website van CABAN-DIBAC* brengt de actoren van de Digitale Inclusie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in kaart, met name de OCR's..

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres	Website	Diensten
DIBAC - BRUSSELSE ACTOREN VOOR DIGITALE GELETTERDHEID	Middaglijnstraat 20	1210	0495/26 26 40	info@caban.be	www.caban.be	Digitale inclusie, advies, doorverwijzing
FOBAGRA	Middaglijnstraat 20	1210	02/219 69 16	secretariat@fobagra.net	www.fobagra.net	Digitale inclusie, opleidingen OCR-animator
WETECHCARE	Kantersteen 12	1000	-	hello.communication@witechcare.org	www.witechcare.org	Digitale inclusie, advies, documentatie
BANLIEUES	Waterloosesteenweg 412C	1050	02/533 21 70	info@banlieues.be	www.banlieues.be	IT-ondersteuning aan actoren
FEDERATIE VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIENSTEN	Gheudestraat 49	1070	02/223 37 74	info@fdss.be	www.fdss.be	Documentatie, onderzoek
STEUNPUNT MENS EN SAMENLEVING	Turnhoutsebaan 139A	2140	0488/77 88 99	info@samvzw.be	www.samvzw.be	Opleidingen actoren, documentatie

OPENBARE COMPUTERRUIMTEN

De Openbare Computerruimten (OCR's) zijn de historische actoren in de strijd tegen de digitale kloof: buurtstructuren zonder winstoogmerk die voor iedereen openstaan en waar burgers computerapparatuur (pc, printer...) en een internetaansluiting ter beschikking wordt gesteld.

De OCR's helpen mensen bij hun kennisgeving met nieuwe technologieën aan de hand van individuele ondersteuning en begeleiding, en organiseren initiatieven (cursussen, workshops) in het gebruik van IT-tools en het Internet voor. Iedere burger kan bij deze OCR's terecht voor begeleiding bij het gebruik of het aanleren van ICT.

OCR's met een label

Sinds 2019 kunnen OCR's het label "door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest erkende openbare computerruimte" aanvragen wanneer ze voldoen aan de criteria van het label en het OCR-handvest respecteren. Deze certificering is een erkenning van de kwaliteit van hun aanpak en dienstverlening. Ze certificeert dat een OCR aan verschillende criteria voldoet: openings- en opleidingsuren, aanwezigheid van gekwalificeerde animatoren, enz. Mits aan de criteria van het label wordt voldaan, kan elke OCR het label aanvragen en bepaalde voordelen genieten. U herkent de OCR's met een label aan de hand van het logo dat in de uiterst rechtse kolom "Label" in de lijsten van deel IV verschijnt.

**Neem contact op met de
Coördinatie Digitale Inclusie (op
inclusie@paradigm.brussels) voor
meer informatie over het label.**

HANDIGE TIPS

Als u een OCR bent, biedt Proximus ADA gratis opleidingen en workshops over cyberbeveiliging aan. Contacteer hen op epn-ocr@proximus.com voor meer informatie.

OPENBARE COMPUTERRUIMTEN

OCR	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres	Website	Label
OCR ARC	Verenigingstraat 20	1000	02/221 11 79	cybercite@woluwe1200.be	www.arc-culture-bruxelles.be	
OCR BRAVVO	Kazernestraat 37	1000	02/279 65 85	e pn-bravvo-ocr@brucity.be	bravvo.bruxelles.be	
OCR RIJKEKLAREN BIBLIOTHEEK	Rijkeklarenstraat 24	1000	02/548 26 10	bp1@brucity.education	www.brunette.brucity.be	
ESPACE PUBLIC NUMERIQUE MOBILE (EPNM)	Voorlopig Bewindstraat 34A	1000	02/425 65 85	espacecultures@outlook.be	www.espacecultures.be	
WERK CENTRALE DE L'EMPLOI	Antwerpsesteenstraat 26	1000	02/211 14 60	info@werkcentraledemploi.brussels	www.werkcentraledemploi.be	
BF ESPACES NUMERIQUES	Kantersteenstraat 10	1000	02/563 52 30	espaces-numeriques@bruxellesformation.brussels	www.bruxellesformation.brussels/annuaire/epnf	
OCMW BRUSSELS - OCR DOUBLE CLICK	Hoogstraat 303	1000	02/513 25 15	doubleclick@cpasbxl.brussels	www.cpasbxl.brussels	
OCR LAKEN BIBLIOTHEEK	Emile Bockstaellaan 246	1020	02/279 37 90	bp2@brucity.education	www.bibliolaeken.be	
CYBEROGIER	Rogierlaan 22	1030	0492/19 35 05	cyber@cpas-schaerbeek.brussels	www.cpas-schaerbeek.brussels/cyberogier	
WIJKPARTENARIAAT - DE SCHAKEL	Dupontstraat 58	1030	02/219 00 64	info@schakel.org	www.schakel.org	
OCR1030	Jeruzalemstraat 46	1030	02/247 77 42	-	www.milocs.be/e pn-1030	
OCR SESAME BIBLIOTHEEK	Lambermontlaan 200	1030	02/240 43 70	bibliotheque@schaerbeek.irisnet.be	www.mabiblio.be	
OCR BRABANT (MOBIEL)	Poststraat 156	1030	0471/98 30 96	-	www.caban.be	
OPENBAAR DIGITALE RUIMTE CHAMBERY	Chambérystraat 26	1040	02/646 20 57	-	www.caban.be	
OCR BIBLIO XL	Mercelisstraat 19	1050	02/515 64 12	bibliotheque@ixelles.brussels	www.biblioxl.be/e pn	
FOBAGRA - OCR BOONDAEL	François Donsstraat 2	1050	02/647 35 95	secretariat@fobagra.net	www.fobagra.net	
RE-SOURCES 1050 MALIBRAN	Malibranstraat 84	1050	02/515 72 50	re.sources1050@gmail.com	www.caban.be	
ATELIER DU WEB - SINT-GILLIS GEMEENTELIJKE OCR	Fortstraat 37	1060	02/537 02 68	info@atelierduweb.be	www.atelierduweb.be	
OPEN ATELIER 110	Georges Moreauststraat 110	1070	02/555 09 90	infodigitaal@maksvwz.org	www.maksvwz.org	

OPENBARE COMPUTERRUIMTEN

OCR	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres	Website	Label
OCR GOUJONS	Grondelsstraat 104	1070	02/520 21 29	info@ulac-huvak.be	www.ulac-huvak.be	
OCR 16ARTS (EX OCR SCHEUT)	Rossinistraat 16	1070	0490/49 37 65	-	-	
OCR HABERMAN	Habermanstraat 10	1070	02/511 53 83	pcs@ulac-huvak.be	www.ulac-huvak.be	
OCR NÉVÉ	Albert I-square 8	1070	0484/02 86 55	neve@neve-edu.org	www.neve-edu.org	
GEMEENTE ANDERLECHT - RECREATIECENTRUM COLOMBOPHILES	Duivenmelkersstraat 124	1070	02/558 08 44	affairesociales@anderlecht.brussels	www.anderlecht.be	
OPEN ATELIER 110	Hovenierstraat 45	1080	02/313 50 90	infodigitaal@maksvzw.org	www.maksvzw.org	
STUDY KIDS SUPPORT ASBL (SKS)	Vanderdussenstraat 80	1080	0475/95 85 31	info@study-kids-support.be	www.study-kids-support.be	
KOEKELTECH - OCR VAN KOEKELBERG	Sint-Annakerkstraat 63	1081	02/410 00 48	info@koekeltech.be	www.koekeltech.be	
OCR BIBLIOTHEEK SINT-AGATHA- BERCHEM	Soldatenstraat 21	1082	02/465 87 90	info@biblioberchem.be	www.biblioberchem.be	
GEMEENTELIJKE OCR SINT-AGATHA- BERCHEM	Koning Boudewijnplein 1	1082	02/464 04 78	-	www.berchem.brussels	
OCR GANSHOREN	Hervormingslaan 66	1083	02/428 62 60	-	www.ganshoren.be/nl/ openbare-computerruimte/	
BIBLIJETTE	Kardinaal Mercierplein 10	1090	02/426 05 05	bibliojette@jette.brussels	www.jette.irisnet.be	
CULTUREEL CETRUM EVERE L'ENTRELA	Platolaan 21	1140	02/241 15 83	info@entrela.be	www.lentrela.be/missions/espace-public- numerique-epn	
OCR EVERE SOCIAAL HUIS	Hendrik Consciencelaan 83	1140	02/240 60 75	-	sociaalhuis.brussels/diensten/computer/	
GEMEENTELIJKE OCR WATERMAAL- BOSVOORDE	Andrée Payfa-Fosseprezplein 11	1170	02/674 74 70	-	watermaal-bosvoorde.be/nl/leven-te- watermaal-bosvoorde/vrije-tijd	
OCR BIBLIOTHEEK 3 LIDEN	Drie Lindenstraat 32	1170	02/672 95 61	bib.francophone1170@wb1170.brussels	www.biblioludowb.be/blog	
OCR BIBLIOTHEEK "LE PHARE"	Waterloosesteenweg 935	1180	02/605.14.80	epnbiblio@ucclle.brussels	-	
ESPACE DELVAUX	Gratèsstraat 3	1170	02/663 85 61	bib.francophone@wb1170.brussels	watermaal-bosvoorde.be/nl/leven-te- watermaal-bosvoorde/vrije-tijd	

OPENBARE COMPUTERRUIMTEN

OCR	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres	Website	Label
OCR UKKEL	Alsembergsesteenweg 1011	1180	02/563 21 89	e pn@uccl e.brussels	www.uccl e.be/nl/mensen/sociale-actie/ocr-openbare-computerruimte	
FOREST-QUARTIERS-SANTE (FQS)	Brits Tweedelegerlaan 27	1190	02/340 26 00	info@f-q-s.be	www.f-q-s.be	
VORST 2.0	De Merodestraat 331	1190	02/535 98 62	e pn@forest.brussels	www.vorst.brussels/nl/gemeentediensten/openbare-computerruimte	
WOLU CYBER CITY	Lola Bobescostraat 11	1200	02/761 60 18	info@wolubilis.be	www.wolu-cyber.be	
OCR SAPIENS	Merinostraat 1b	1210	02/218 44 47	e pnsapiens@fobagra.net	www.fobagra.net/page12.html	
CITE DES METIERS - BEROEPENPUNT. BRUSSELS	Sterrenkundelaan 14	1210	0800/555 66	-	www.beroepenpunt.brussels	

GEMEENTEBESTUREN

HANDIGE TIPS

De gemeenteambtenaren zijn beëdigd (en dus bevoegd) om voor anderen een administratieve formaliteit te verrichten. Als iemand u om hulp vraagt bij het verrichten van een formaliteit, verwijs hem/haar dan bij voorkeur door naar het gemeentebestuur of naar het online loket IRISbox.

IRISbox is het elektronisch loket van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat gewestelijke en lokale online diensten aanbiedt. Burgers en ondernemingen kunnen er 24 uur per dag en 7 dagen per week online documenten raadplegen en hebben er toegang tot interactieve formulieren. Ze kunnen documenten opvragen en administratieve formaliteiten uitvoeren.

U kunt ook 24/7 terecht bij een helpdesk indien u moeilijkheden ondervindt bij bepaalde administratieve stappen: 02 801 00 00

Naam	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres
ANDERLECHT	Raadsplein 1	1070	02/558 08 00	infoanderlecht@anderlecht.irisnet.be
ELSENE	Elsensesteenweg 168	1050	02/515 61 11	secretariat@ixelles.be
ETTERBEEK	Kazernelaan 29-31	1040	02/627 21 11	info@etterbeek.be
EVERE	S. Hoedemaekerssquare 10	1140	02/247 62 62	info@evere.irisnet.be
GANSHOREN	Keizer Karellaan 140	1083	02/465 12 77	ganshoren@ganshoren.brussels
JETTE	Wemmelse steenweg 100	1090	02/423 12 11	infojette@jette.irisnet.be
KOEKELBERG	Plaats Henri Vanhuffel 6	1081	02/412 14 11	koekelberg@koekelberg.irisnet.be
OUDEGEM	Emile Idiersstraat 12	1160	02/676 48 11	secretariat@audergem.be
SCHAARBEEK	Colignonplein 1	1030	02/244 75 11	info@1030.be

GEMEENTEBESTUREN

Naam	Adres	PC	Telefoon	e-mailadres
SINT-AGATHA-BERCHEM	Koning Albertlaan 33	1082	02/464 04 11	info@1082berchem.irisnet.be
SINT-GILLIS	Sterckxstraat 5	1060	02/201 23 45	contact.1060@stgilles.brussels
SINT-JANS-MOLENBEEK	Graaf van Vlaanderenstraat 20	1080	02/412 37 42	molenbeek@molenbeek.irisnet.be
SINT-JOOST-TEN-NODE	Sterrenkundelaan 12	1210	02/220 26 11	info@sjtn.brussels
SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	Paul Hymanslaan 2	1200	02/761 27 11	infocom@woluwe1200.be
SINT-PIETERS-WOLUWE	Charles Thielemanslaan 93	1150	02/773 05 11	info@woluwe1150.irisnet.be
STAD BRUSSEL	Hallenstraat 4	1000	02/279 22 11	-
UKKEL	Stallestraat 77	1180	02/348 65 11	secretariat@uccle.be
VORST	Pastoorstraat 2	1190	02/370 22 11	contact@forest.irisnet.be
WATERMAAL-BOSVOORDE	Antoine Gilsonplein 1	1170	02/674 74 11	information1170@wb.irisnet.be

ACTIRIS

WANNEER HET OM DIGITALE INCLUSIE GAAT, ZIJN ER GEEN TYPEPROFIELEN

Interview Benoit Miller, Verantwoordelijke van de cel digitale transformatie van Actiris

Als Brusselse gewestelijke werkgelegenheidsdienst begeleidt Actiris burgers en stelt hen tewerstellingsopties voor. Zijn missie is werkgevers en werkzoekenden bij elkaar te brengen en de overgang naar een baan te organiseren.

Waarom is Actiris betrokken bij digitale inclusie?

Actiris begeleidt mensen in hun zoektocht naar een baan. Wanneer iemand problemen heeft met het gebruik van digitale tools of diensten, wordt zijn/haar traject ingewikkelder omdat hij/zij meer moeite heeft met het zoeken naar jobaanbiedingen, het opstellen van een cv, het versturen van brieven of e-mails.

Voordat we overgaan tot het ondersteunen van mensen bij het zoeken naar werk, moeten we de mogelijke digitale kloof waarvoor ze staan, opsporen.

Over welke doelpublieken gaat het?

Het probleem is dat er geen typeprofiel voor deze problematiek bestaat. Sommige mensen hebben totaal geen digitale vaardigheden, wat gemakkelijk te herkennen is. Anderen hebben beperkte vaardigheden, wat het opsporen bemoeilijkt. Heel vaak kunnen de betrokken doelgroepen behoorlijk overweg met hun smartphones. Ze zien niet in waarom ze hun tijd zouden moeten steken in andere instrumenten.

Deze stappen vragen tijd en energie van de kandidaten.

Welke middelen worden ingezet om de digitale kloof te overbruggen?

Wij bieden mensen die moeite hebben met digitale technologie, opleidingen aan. Helaas zijn onze opleidingen niet allemaal volzet, omdat er niet genoeg vraag is voor het materiaal of de modules die we aanbieden. Daarom beschouwen wij het opsporen en mobiliseren van deze mensen als onze prioriteit.

We hebben daartoe een opsporingssysteem opgezet waarmee we de digitale kloof onder geregistreerde werkzoekenden snel kunnen opsporen. Wanneer we de digitale kloof bij werkzoekenden hebben vastgesteld, proberen we hen te begrijpen en te motiveren, zodat wij hen kunnen doorverwijzen naar een opleiding op maat. Het kan om een interne opleiding gaan (workshops met lijfelijke aanwezigheid of afstandsonderwijs) of om een opleiding door externe diensten. Het doel is hen te helpen basisvaardigheden op IT-gebied te verwerven (opzoekingen op Internet, gebruik van een mailbox, softwarepakketten beheersen, ...) om later gemakkelijker een baan te vinden.

Zijn er andere oplossingen om de digitale kloof te bestrijden?

We weten nu dat het toenemende aantal interfaces voor sommige mensen een probleem vormt. Wanneer zij vertrouwd zijn met een bepaalde manier van werken, hebben zij graag dat alles steeds volgens hetzelfde stramien gebeurt.

Daarom zou het interessant zijn na te denken over een manier om de interfaces van overheidsdiensten te standaardiseren.

Ook op het gebied van vulgarisatie en begrijpelijke taal is er nog veel werk aan de winkel. Wanneer u iemand aan een loket ontvangt, is het altijd mogelijk om dingen uit te leggen en bepaalde termen te verduidelijken. Bij een online dienst mag u de coherentie niet uit het oog verliezen. We stellen vast dat mensen meestal op inhoudelijke problemen stuiten. Als de termen niet overal dezelfde zijn, gebeurt het snel dat iemand niet meer mee kan in het proces.

Om elke burger bij de digitalisering te helpen, is het belangrijk dat webdesigners en copywriters aandacht hebben voor de coherentie van de gebruikte interfaces en termen, bij het ontwikkelen van een online dienst of website.

WERKZOEKENDEN

HANDIGE TIPS

- Gemeenten bieden vaak diensten ter ondersteuning van de werkgelegenheid, voornamelijk via de Lokale Missies.
- Opleidingen in sociale promotie bieden werkzoekenden de mogelijkheid om gespreid te studeren (avondcursussen) of te studeren terwijl ze werken.
- In samenwerking met haar partners biedt Bruxelles Formation gratis beroepsmatige opleidingen voor werkzoekenden. De platforms [Dorifor*](#) en [Digital City*](#) bieden een overzicht van alle opleidingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- Naast de in hoofdstuk II genoemde testplatformen biedt het federale platform [Digiskills*](#) aan mensen die dat wensen de mogelijkheid een digitale vaardigheidstoets af te leggen. De resultaten worden vervolgens vergeleken met de marktvraag naar digitale vaardigheden.
- Het Beroepenpunt en de 18 andere Actiris-antennes in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn referentie-actoren op het gebied van werkgelegenheid. Hun adviseurs hebben tot taak werkzoekenden gespecialiseerde en gepersonaliseerde begeleiding te bieden, om hen een optimale socio-professionele inschakeling te garanderen. Dit proces verloopt via inschrijvingen voor opleidingen, taalcursussen en computerlessen.

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mail adres	Website	Diensten
FÉDÉRATION BRUXELLOISE DES ORGANISMES D'INSERTION SOCIOPROFESSIONNELLE ET D'ÉCONOMIE SOCIALE D'INSERTION	Galerie Ravenstein 3	1000	02/537 72 04	secretariat@febisp.be	www.febisp.be	Opleidingen actoren, documentatie, events
L'INTERFEDE	Rue Marie-Henriette 19-21	5000	081/74 32 00	infos@interfedeb.be	www.interfedeb.be	Kansarmen, opleidingen actoren, documentatie, onderzoek
CITE DES METIERS - BEROEPENPUNT.BRUSSELS	Sterrenkundelaan 14	1210	0800/555 66	-	www.beroepenpunt.brussels	Informatie, doorverwijzing, advies

JONGEREN EN HET ONDERWIJZEND PERSONEEL

Jongeren zijn geen homogene groep en er bestaat geen eensgezindheid over een definitie van hun status. Afhankelijk van de context wordt jeugd geassocieerd met verschillende levensperiodes van verschillende duur: minderjarig zijn, student zijn, ten laste zijn van de ouders, jonger zijn dan 26 of jonger dan 30, ...

De ritmes en kenmerken van dit complexe proces van overgang van kindertijd naar volwassenheid variëren. De jeugd doorloopt verschillende grote fasen die soms hun eigen complicaties met zich brengen: de geleidelijke autonomie ten opzichte van de gezinsomgeving, het al dan niet voortzetten van studies of het betreden van de arbeidsmarkt.

De covidcrisis heeft in ieder geval duidelijk laten zien dat niet alle jongeren gelijk zijn als het gaat om de digitalisering van de onderwijsinstellingen. In 2020 toonde Statbel aan dat 6% van de Brusselse leerlingen thuis geen internetaansluiting had. Uit de vele schenkingen van IT-hardware die de afgelopen twee jaar via

diverse verenigingen zijn gedaan, blijkt duidelijk hoe groot de materiële verschillen zijn.

Jongeren zijn dus niet allemaal digitale experts, zoals men zou kunnen aannemen

Deze stand van zaken wordt bevestigd door de studies van de Coördinatie Digitale Inclusie over de bezoekers van OCR's. Tussen 2019 en 2021 steeg het percentage OCR-bezoekers zonder getuigschrift hoger secundair onderwijs van 30% naar 42%. Het aantal studenten dat OCR's bezoekt is bijna vervijfvoudigd, van 4% tot meer dan 18%.

Jongeren zijn dus niet allemaal digitale experts, zoals men zou kunnen aannemen. Wanneer zij de school verlaten, worden sommige studenten die ver van de digitaliseringstaan, met dezelfde obstakels geconfronteerd, aangezien digitale hulpmiddelen nu onmisbaar zijn, zowel bij het zoeken naar een job als op hun toekomstige werkplek.

Preventie begint met onderwijs. Wat kan worden gedaan om deze moeilijkheden te voorkomen?

Preventie begint met onderwijs, op school of in buitenschoolse programma's. Op gewestelijk niveau zorgde het Multimediaplan ervoor dat middelbare scholen zijn uitgerust met computerapparatuur. Vervolgens heeft het Fiber to the School-plan diezelfde scholen aangesloten op glasvezel, waardoor scholen computeropleidingen konden invoeren. De CDI lanceert ook projectoproepen en organiseert initiaties rond digitalisering in scholen, om leerlingen en leerkrachten bewust te maken van het belang van het gebruik van nieuwe technologieën in de klas. Uiteraard is de CDI niet alleen op dit gebied actief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn er tal van actoren die zich in dit type van workshops specialiseren.

Bovendien evolueert het onderwijs snel: in de Vlaamse Gemeenschap maakt informatica al deel uit van het leerplan voor veel leerlingen, en de Federatie Wallonië-Brussel heeft informatica onlangs opnieuw opgenomen in de verplichte vakken via het "Pacte pour un enseignement d'excellence" (Pact voor een onderwijs van uitmuntendheid).

Buiten de schoolmuren moet er ook voor worden gezorgd dat jongeren toegang hebben tot digitale tools, vooral thuis. Dit

doel kan worden bereikt door de netwerkoperators te sensibiliseren of door bijvoorbeeld de voorwaarden voor toegang tot het sociale tarief te herzien.

Tot slot is de socioprofessionele inschakeling een domein op zich en een prioriteit voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Onder meer door Bruxelles Formation worden talrijke opleidingen aangeboden om werkzoekenden kennis te laten maken met informatica.

Op overheidsniveau zijn "jongeren" soms studenten, soms jonge werknemers of werkzoekenden - en vallen ze onder verschillende instellingen en verschillende gezagsniveaus. De strijd tegen de digitale kloof bij jongeren wordt gekenmerkt door de veelheid van mogelijke hulpkanalen. Om de digitale ongelijkheid bij jongeren zo goed mogelijk te beperken, is het dus nodig sterke partnerschappen tussen verschillende machtsniveaus tot stand te brengen en de verenigingssector te ondersteunen, omdat deze minder snel onder deze verschillen te lijden hebben en breder kunnen ageren op het gebied van jeugdhulpverlening.

HANDIGE TIPS

- Er zijn veel huiswerkscholen in Brussel, die vaak digitale activiteiten aanbieden. Meer info staat op de website van de [federatie van huiswerkscholen](#)*.
- De websites van Infor Jeunes en de vzw [Le Kiosque](#)* bieden een schat aan informatie over de verschillende aspecten van het leven van jongeren: van onderwijs tot werkgelegenheid en burgerschap. Je vindt er vele nuttige documenten en links naar andere vzw's.
- In OCMW's bestaan er veel antennes en acties voor jongeren.
- Of je nu op zoek bent naar een digitale bewustmakingsactiviteit voor je klas of een training voor jezelf, de non-profitorganisatie CodeNPlay biedt een breed scala aan activiteiten!

VOOR LEERKRACHTEN:

Voor schoolverlaters, raadpleeg de volgende bronnen voor meer informatie en om organisaties te vinden die kunnen helpen:

- [Annuaire de l'accrochage scolaire à Bruxelles](#)*
- [Brussels aanbod in het kader van schooluitval](#)*
- Voor een lijst van opleidingen en bronnen m.b.t. digitalisering in de klas, neem een kijkje op de [portaalsite van de digitale inclusie](#)*
- Als een van uw leerlingen ziek is of in het ziekenhuis ligt en het logistiek moeilijk is om hem/haar de lessen op afstand te laten volgen, biedt de vzw ClassContact (02/726.40.55 | classcontact@classcontact.be) aan om de leerling een computer ter beschikking te stellen en de klas uit te rusten met een computer met webcam, zodat hij/zij de lessen kan volgen.
- Het SEGEC (Secrétariat Général de l'Enseignement Catholique) is ook een zeer goede bron, zowel voor informatie als voor digitale opleidingen (enseignement.catholique.be* algemene website, lenseignement.catholique.be/cecafoc* opleidingen digitale tools).

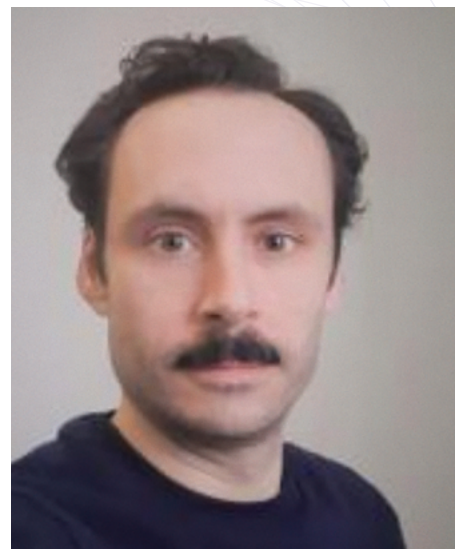
JONGEREN

 Organisatie	 Adres	 PC	 Telefoon	 E-mail adres	 Website	 Diensten
UIT DE MARGE - STEUNPUNT BRUSSEL	Henegouwenkaai 29	1080	02/411 70 02	info@uitdemarge.be	www.uitdemarge.be	Kwetsbare jongeren, opleidingen actoren, adviezen
BRUXELLES ACCUEIL ET DÉVELOPPEMENT POUR LA JEUNESSE ET L'ENFANCE	Bosniëstraat 22	1060	02/248 17 29	info@badje.be	www.badje.be	Documentatie, opleidingen actoren
COORDINATION DES ÉCOLES DE DEVOIRS DE BRUXELLES	Kolomstraat 54	1080	02/411 43 30	info@ceddbxl.be	www.ecolesdedevours.be/bruxelles	Documentatie, opleidingen actoren
PROJEUNES	Keizerslaan 15	1000	02/513 99 62	info@projeunes.be	www.projeunes.be	Opleidingen actoren
FÉDÉRATION DES CENTRES DE JEUNES EN MILIEU POPULAIRE	Sint-Gisleinsstraat 26	1000	02/513 64 48	infos@fcjmp.be	www.fcjmp.be	Opleidingen actoren, documentatie
FÉDÉRATION DES MAISONS DE JEUNES EN BELGIQUE FRANCOPHONE - BUREAU RÉGIONAL DE BRUXELLES	Oogststraat 25	1210	02/534 27 87	fmj@fmjbf.org	www.fmjbf.org	Opleidingen actoren, ondersteuning
BUREAU D'ACCUEIL ET DE DÉFENSE DES JEUNES - PLATE-FORME MINEURS EN EXIL	Kiekenmarkt 30	1000	02/210 94 91	mineursenxil@sdj.be	www.mineursenxil.be	Kansarmen (minderjarige vluchtelingen en hun familie), info, documentatie, opleidingen organisaties
CONSEIL D'ARRONDISSEMENT DE L'AIDE À LA JEUNESSE	Birminghamstraat 60	1080	02/413 39 18	saj.bruxelles@cfwb.be	www.aidealajeunesse.cfwb.be	Gemeenschapsportaalsite
JEUGDHULP VLANDEREN - BRUSSEL	Havenlaan 88 (8 ^{ste} verdieping)	1000	02/249 79 80	ocj.brussels@opgrowing.be	www.jeugdhulp.be	Gemeenschapsportaalsite

ZOOM SENIORS

EEN HELE GENERATIE BLIJFT VERSTOKEN VAN DIGITALE DIENSTEN

Interview Antoine Bastin,
Coördinator van Zoom Seniors Brussel

Zoom Seniors richt zich op de behoeften van individuen en doet een beroep op de sociale actoren in de wijk, de gemeente en het gewest. Deze vereniging helpt ouderen in verschillende Brusselse wijken zodat ze thuis kunnen blijven wonen.

Wat is de precieze taak van Zoom Seniors?

Onze aanpak gaat uit van universitaire studies die aantonen dat er diensten bestaan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar dat de betrokken gebruikers er niet veel over weten, en dat de diensten elk in hun ivoren toren werken. Onze opdracht is dus tweeledig: fungeren als doorgeefluik en informatiebron én een lokale netwerkdynamiek tot stand brengen tussen professionals op het gebied van hulp en zorg voor ouderen.

Welke gevolgen heeft de digitalisering voor senioren?

Wij spelen een rol in alle kwesties die verband houden met senioren en hun leefwereld: isolement, gezondheid, mobiliteit, thuiszorg... Op al deze gebieden is de digitalisering van de dienstverlening voortdurend aan de orde, vooral in een context waarin de pandemie een enorm versnellend effect heeft gehad op de massale overgang naar digitaal.

We zien dat een hele generatie daardoor in de kou blijft staan. Het gaat om mensen die nog nooit in contact zijn geweest met online tools en zich er geen raad mee weten. Er bestaat een schrijnende behoefte. Wij proberen een referentiepunt te zijn voor de wijk: wij vormen een menselijke interface met de lokale diensten. Met name omdat het in bepaalde precare

situaties vaak moeilijk is om iemand in uw buurt te vinden in wie u vertrouwen stelt.

In die situatie wordt u snel van het kastje naar de muur gestuurd, voor het aanmaken van een klantenaccount tot het beheren van persoonsgegevens. Onze gebruikers moeten weten dat er oplossingen voorhanden zijn. Het is belangrijk dat we het terrein voorbereiden en ervoor zorgen dat de persoon bij de juiste bron terecht komt, zich tot de juiste persoon wendt. Dit helpt 'uitsluiting' vermijden, en voorkomt dat de nodige formaliteiten worden stopgezet wanneer ze te ingewikkeld of onduidelijk zijn.

Welke obstakels bestaan er om met digitaal aan de slag te gaan?

Digitale tools en diensten zijn ontworpen met de bedoeling om fysieke afstanden op te heffen, om contacten te vergemak-

kelijken... De bedoelingen zijn goed, maar sommige mensen lopen verloren. Door hun leeftijd staan ze volledig buiten de digitalisering.

Leren werken met digitale technologieën betekent de tijd hebben om de procedures uit te voeren. Het doel is niet om de formaliteiten in hun plaats uit te voeren, maar om hen te helpen zich deze praktijken eigen te maken. En om dat te doen, moet u bereid zijn dingen meermaals te herhalen: hen helpen digitale toegangen te beheren, vervolgens onder de knie te krijgen hoe ze die moeten gebruiken. Het is nodig rustig te blijven en de tijd te nemen om voldoende uitleg te geven.

Het belangrijkste is om mensen te helpen oplossingen te vinden

Dit gebeurt via mond-tot-mondreclame, wat bevestigt dat onze aanpak zinvol is. We proberen onze actie bekendheid te geven, en de mensen van de wijk gaan er dan zelf over praten met wie er nood aan heeft: de vriendin, de dierenarts van de hond, de thuishulp die de bejaarde bezoekt. Onze doelpublieken zijn vaak geïsoleerd en de toegang tot digitale technologie vereist fysiek contact met echte mensen, die hen toegang geven tot apparatuur, toepassingen en praktijken. Voor die publieken is onze rol als facilitator essentieel.

SENIOREN

HANDIGE TIPS

- Veel OCMW's zetten acties voor ouderen op en beschikken over thuiszorgdiensten. In sommige gemeenten worden seniorenverenigingen en/of activiteiten voor senioren vermeld in de gemeentebladen, waaronder digitale bewustwording en opleiding.
- Senioren zijn bijzonder kwetsbaar voor phishing en kunnen veel baat hebben bij de hulpmiddelen van [DNS Belgium](#)* rond internetveiligheid. Op hun website staat een vragenlijst om hun online waakzaamheid te testen.
- [S-plus clicks](#)* (NL) biedt interessante documentatie en webinars in het Nederlands voor senioren over basiscomputervaardigheden.
- Voor senioren die zich moeilijk kunnen verplaatsen, biedt de vzw [BEEGO](#)* aan via de telefoon een afspraak te maken met een informaticastudent in de buurt, die bij de senior thuis technische bijstand komt verlenen of vragen beantwoordt.
- De vzw Digibeta legt zich toe op digitale hulp voor senioren. Hun nieuwe initiatief, [digitrein](#)*, biedt aan om in de lokalen van uw organisatie sessies te organiseren.
- In het kader van het Dentelle-project organiseert het OCMW van Elsene op verschillende plaatsen in de gemeente permanenties met een openbare informaticaspecialist voor senioren. Bezoek hun website [\(FR\)](#) voor meer informatie.

SENIOREN

 Organisatie	 Adres	 PC	 Telefoon	 E-mail adres	 Website	 Diensten
ZOOM SENIORS	Rogier van der Weydenstraat 10	1000	0479/57 18 82	faciliteur@zoomseniors.brussels	www.zoomseniors.brussels	Informatie, doorverwijzing, ondersteuning
COORDINATION DES ASSOCIATIONS DE SENIORS	Quai Arthur Rimbaud 20	6000	0494/40 68 20	cas.seniors.secretariat@gmail.com	www.cas-seniors.be	Documentatie
PROJET CITISEN	Plantenstraat 118	1030	0493/85 29 32	citisen.be@gmail.com	www.citisen.be	Opleiding actoren, thuishulp
FÉDÉRATION DES CENTRES DE SERVICES À DOMICILE	Rue Gembloux 196	5002	02/515 02 08	csd@solidaris.be	www.fcsd.be	Handicap, thuishulp
FEDERATIE ONAFHANKELIJKE SENIOREN	Zaterdagplein 6	1000	02/218 27 19	info@fedos.be	www.fedos.be	Opleidingen actoren, ondersteuning, workshops digitale inclusie
DIGITREIN (DIGIBETA)	TER PLAATSE	-	02/210 04 60	info@digitrein.be	www.digitrein.be	Opleiding actoren

CAWaB TOEGANG IS ALS EEN KETEN... ALS ER ÉÉN SCHAKEL ONTBREEKT, WERKT HET NIET

Interview Maia Neira Caballero
Communicatieverantwoordelijke CAWaB

Het CAWaB ("Collectif accessibilité Wallonie Bruxelles) overkoepelt 21 verenigingen waaronder groeperingen die mensen met beperkte mobiliteit vertegenwoordigen of externe bureaus die gespecialiseerd zijn in toegang. Zijn doel is het verdedigen en bevorderen van de toegankelijkheid, waarbij de nadruk ligt op onafhankelijke toegang tot de gehele samenleving.

Wat wordt onder toegang verstaan?

Het is belangrijk te beseffen dat toegang heel wat zaken omvat, die soms heel verschillend kunnen zijn: een straat oversteken, in een lift stappen of toegang krijgen tot een loket. Toegang kan worden

gezien als een ketting, ... Als één schakel faalt, valt de hele ketting in duigen.

Geldt dat ook voor digitalisering?

Ja, het principe van de ketting blijft hetzelfde. Een website kan volledig toegankelijk zijn, maar als de gebruikte administratieve taal te ingewikkeld is, is er een obstakel. De hele website wordt dan ontoegankelijk voor sommige doelgroepen.

Digitale toegang heeft twee belangrijke aspecten. Enerzijds moet men kunnen beschikken over een aangepaste computer en een internetverbinding. Anderzijds moeten de websites zowel functioneel als technisch toegankelijk zijn, zodat zij inclusief zijn en iedereen in staat stellen formaliteiten zelfstandig uit te voeren.

Een concreet voorbeeld: slechtzienden ondervinden veel problemen als een website niet toegankelijk is. Aangezien zij spraaksynthese gebruiken om de inhoud van een webpagina te "lezen", wordt een slecht gelabelde knop niet herkend en zijn de volgende pagina's niet toegankelijk. Ook als een website niet goed gestructureerd is, worden de elementen niet in een coherente volgorde gelezen. Deze technische criteria maken een wereld van verschil.

Hoe groot is het probleem?

Sinds 2020 verplicht een in Belgisch recht omgezette Europese richtlijn overheidsdiensten om hun websites toegankelijk te maken.

Helaas is dit een aspect dat vaak wordt vergeten door ontwerpers van websites.

In een recente Europese studie werden slechts 4 van de 800 geanalyseerde websites als volledig toegankelijk beoordeeld. Het probleem is breed en acuut voor sommige mensen met een handicap.

Welke acties worden ondernomen om deze situatie te verbeteren?

De oplossingen liggen in de sensibilisering voor het probleem, in het nemen van verantwoordelijkheid door de ontwerpers en in de opleiding van technisch personeel. Momenteel merken we dat weinig mensen worden opgeleid in digitale inclusie: dit onderwerp is zo goed als afwezig in de opleidingen tot ontwikkelaar of webdesigner in België.

In het kader van een opdracht die ons door Paradigm werd toevertrouwd, formuleerden wij in 2021 een reeks aanbevelingen aan overheidsdiensten om hun websites inclusiever te maken. Dit project resulteerde ook in een kit van technische tools voor informatici in 2022. Deze ontwikkelingstools helpen om websites toegankelijk en inclusief te maken.

PERSONEN MET EEN HANDICAP

HANDIGE TIPS

- Naast het aangepast openbaar vervoer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest* bieden sommige vzw's een vervoersdienst aan voor personen met een handicap*.
- Voor mensen met een lichamelijke handicap biedt de vzw BEEGO* ook een thuishulpdienst aan.
- De vzw Auxilia (02/647.79.44) biedt opleidingen aan huis of op afstand voor mensen die door ziekte of handicap geen toegang hebben tot andere structuren.
- Bent u een speler in de digitale inclusie? Er zijn heel wat online hulpmiddelen beschikbaar om uw digitale diensten inclusiever te maken voor mensen met een handicap.
  - De inclusieve aanbevelingen van de Coördinatie Digitale Inclusie
  - Inclunet : <http://www.inclunet.be/>*
  - De vzw Eqla biedt ook opleidingen in inclusieve webmastering aan.
  - Naast het IT-aspect kan het gebruik van een vereenvoudigde taal eveneens de toegankelijkheid vergroten (zie bijvoorbeeld de normen FALC (FR) of diensten zoals Wablieft(NL)).
- Heel wat OCMW's en gemeenten bieden thuiszorgdiensten aan voor gehandicapten. Sommige gemeentebesturen bieden ook aangepaste vervoersdiensten aan of "vervoercheques" die de verplaatsingen goedkoper maken.

PERSONEN MET EEN HANDICAP

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mail adres	Website	Diensten
COLLECTIF ACCESSIBILITÉ WALLONIE-BRUXELLES	Rue de la Pépinière 23	5000	081/13 97 87	info@cawab.be	www.cawab.be	Advies, digitale toegankelijkheid, documentatie
DROIT HANDICAP ET INCLUSION	Albert Jonnartlaan 1	1200	0476/64 24 49	info@dhei.be	www.dhei.be	Documentatie, opleidingen rechten
SPOND	Prins-Regentplein 36	3010	0487/35 98 14	info@spond.be	www.spond.be	Opleidingen actoren
RARE DISORDERS BELGIUM	Tienne aux Pierres 115	5100	0495/52 99 78	secretariat@rd-b.be	www.rd-b.be	Zeldzame ziekten, documentatie
PLATEFORME ANNONCE HANDICAP	Terhulpensesteenweg 212	1170	02/673 27 89	bureaupah@hotmail.com	www.plateformeannoncehandicap.be	Artsen, documentatie, Annonce Handicap
ASSOCIATION DES SERVICES BRUXELLOIS D'ACCOMPAGNEMENT ET D' ACTIONS EN MILIEU OUVERT POUR PERSONNES EN SITUATION DE HANDICAP	Alsebergsesteenweg 303	1190	02/346 08 00	asah@asah.be	www.asah-bxl.be	Doorverwijzing, openbare bijstand
FÉDÉRATION BRUXELLOISE DES ENTREPRISES DE TRAVAIL ADAPTÉ	Fernand Bernierstraat 15	1060	02/543 19 31	info@febrap.be	www.febrap.be	Aangepast werk, documentatie
FÉDÉRATION FRANCOPHONE DES SOURDS DE BELGIQUE	Marnixlaan 19A	1000	02/644 69 01	info@ffsb.be	www.ffsb.be	Doven en slechthorenden, informatie

FDSS DOOR DE DIGITALISERING BLIJFT EEN DEEL VAN HET PUBLIEK VERSTOKEN VAN TOEGANG TOT ONLINEDIENSTEN

Interview Julie Kesteloot,
Adjunct-Secretaris-generaal

De Federatie van de Maatschappelijke Diensten (FdSS) vertegenwoordigt en verdedigt de belangen van vzw's die erkend zijn als algemene maatschappelijke diensten. Zij draagt bij aan de opdrachten van de sector: ondersteuning van de zwaksten, eerbiediging van rechten, strijd tegen ongelijkheden...

Op welke manier is de FdSS betrokken bij digitale inclusie?

Met onze leden hebben wij aandacht voor de grote maatschappelijke vraagstukken en de gevolgen daarvan voor het maatschappelijk werk. De digitalisering is er daar uiteraard één van. In het algemeen stellen wij vast dat de digitali-

sering voor sommige mensen de toegang tot een reeks rechten bemoeilijkt.

Een aantal burgers die vroeger hun formaliteiten probleemloos vervulden, staan nu voor een probleem omdat er geen fysieke loketten of mensen meer zijn bij wie ze terecht kunnen met hun aanvragen. Dit publiek wendt zich natuurlijk tot onze maatschappelijk werkers en moet hulp vragen om toegang te krijgen tot essentiële onlinediensten.

Wat zijn de gevolgen van deze ontwikkeling voor de maatschappelijk werkers?

De sociale diensten dienen als doorgeefluik en begeleiden mensen in moeilijkheden. Maar ook om het fenomeen van 'uitsluiting' te bestrijden, dit zijn de gevallen van mensen die recht hebben op bepaalde uitkeringen maar deze niet aanvragen of vastlopen in hun traject vanwege bijvoorbeeld de administratieve complexiteit.

Door de digitalisering hebben we te maken met een overvloed aan werk, terwijl de middelen niet zijn toegenomen en de maatschappelijk werkers niet specifiek zijn opgeleid om deze taken op zich te nemen. Dit was al het geval vóór de pandemie, maar is verergerd door de gezondheidsmaatregelen en de versnelde digitalisering van essentiële diensten tijdens de lockdowns.

Deze onlinediensten maken het leven voor veel mensen toch gemakkelijker?

De digitalisering heeft veel voordelen voor de grote meerderheid van de burgers, die tijd winnen en zich niet meer hoeven te verplaatsen om toegang te krijgen tot diensten. En dat is een goede zaak. Maar het stelt problemen voor een minderheid van mensen die moeilijk toegang hebben tot fundamentele rechten.

Het probleem is dat een deel van het publiek zijn weg niet meer vindt. Het is dus belangrijk om fysieke loketten, papieren documenten en menselijke interactie te handhaven, zodat essentiële diensten voor iedereen toegankelijk blijven. Het is een kwestie van zijn burgerschap te kunnen uitoefenen.

Wat doet de FdSS om de situatie te veranderen?

Wij geloven in dialoog en overleg. Wij proberen een constructieve dialoog tot stand te brengen en de respectieve problemen in de kijker te zetten. Wij proberen vooral een basis van overeenstemming te vinden om mensen te helpen en de administratieve procedures soepeler te laten verlopen. Voor ons is het belangrijkste dat we onze rol van doorgeefluik en informatieverstrekker blijven spelen, maar we kunnen natuurlijk niet alleen instaan voor de hele opvolgingsketen van diensten die alleen online toegankelijk zijn.

HANDIGE TIPS

- De OCMW's zijn de eerste actoren in de strijd tegen kansarmoede. Ze bieden veel diensten aan om te helpen met werk, huisvesting, onderwijs, enz.
- Taal is te vaak een belemmering die kan leiden tot een 'niet-opname'. Weet dat er in Brussel verschillende sociale tolkdiensten bestaan. Doe zeker een beroep op dezen diensten wanneer u vaak mensen ontmoet van wie u de taal niet beheerst.
- Naast de OCMW's zijn de buurthuizen van onschatbare waarde (zie sectie IV): zij verwijzen hun bezoekers door naar actieve verenigingen en verstrekken informatie over de bestaande acties, met name die welke gericht zijn op kansarmen (hulp aan daklozen, straathoekwerkers, hulp aan nieuwkomers, hulp bij huisvesting, ...)
- Voor analfabeten of laaggeschoolden is de vzw Lire et Ecrire een referentie in Brussel.
- OCR's vragen over het algemeen geen identiteitskaart voor toegang tot computers of voor begeleiding.
- Meer initiatieven voor daklozen zijn te vinden op de website van [AMA*](#) - de Fédération des Maisons d'Accueil et des Services d'aide aux Sans-Abri . Ten slotte vindt u op de sociale kaart op de website van [Sociaal Brussel*](#) een overzicht van de sociale en gezondheidsorganisaties en -diensten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

KANSARMEN

 Organisatie	 Adres	 PC	 Telefoon	 E-mail adres	 Website	 Diensten
MACADAM	Sergeant De Bruynestraat 80	1070	0491/56 15 17	contact@macadam.org	www.facebook.com/macadam.asbl	Daklozen, advies, events
COLLECTIF SOLIDARITÉ CONTRE L'EXCLUSION - EMPLOI ET REVENUS POUR TOUS	Haachtsesteenweg 51	1210	02/535 93 50	info@asbl-csce.be	www.asbl-csce.be	Documentatie, onderzoek
FORUM BRUXELLOIS DE LUTTE CONTRE LA PAUVRETÉ	Victor Hortaplein 40	1060	02/600 55 66	info@le-forum.org	www.le-forum.org	Documentatie, onderzoek
BRUSSELS PLATFORM ARMOEDE	Vooruitgangstraat 323	1030	02/240 06 51	-	www.brusselsplatformarmoede.be	Opleidingen actoren, events
FÉDÉRATION DES MAISONS D'ACCUEIL ET DES SERVICES D'ACCOMPAGNEMENT ET D'AIDE EN FAVEUR DES PERSONNES EN DIFFICULTÉ SANS-ABRI ET SANS CHEZ-SOI EN RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE	Kogelstraat 18	1000	02/513 58 76	commu@federationbicofederatie.be	www.federationbicofederatie.be	Daklozen, opleidingen actoren, documentatie, diensten
DYNAMO INTERNATIONAL	Sterstraat 22	1180	02/378 44 22	dynamo-int@dynamointernational.org	www.dynamointernational.org	Straathoekwerk, documentatie
VLAAMS NETWERK VAN VERENIGINGEN WAAR ARMEN HET WOORD NEMEN	Vooruitgangstraat 323	1030	02/204 06 57	info@netwerktegenarmoede.be	www.netwerktegenarmoede.be	Opleidingen actoren, actualiteit, documentatie
FÉDÉRATION DES MAISONS D'ACCUEIL ET DES SERVICES D'AIDE AUX SANS-ABRI	Elyzeese Veldenstraat 13	1050	02/513 62 25	ama@ama.be	www.ama.be	Daklozen, opleidingen actoren, documentatie, diensten
BRUSS'HELP	Verenigingstraat 15	1000	02/880 86 89	info@brusshelp.org	www.brusshelp.org	Daklozen, documentatie, doorverwijzing, ondersteuning
SERVICE DE LUTTE CONTRE LA PAUVRETÉ LA PRÉCARITÉ ET L'EXCLUSION SOCIALE	Koningsstraat 138	1000	02/212 31 67	luttepauvrete@cntr.be	www.luttepauvrete.be	Documentatie

WIJ WILLEN DE TREND OMKEREN

Interview Laure Lemaire, directrice interface3

Sinds de jaren 1980 en de komst van computers op de arbeidsmarkt is Interface3 in Schaarbeek actief in het opleiden van vrouwen in de informatica en helpt hen hun vaardigheden aan te passen aan het werken met computers. Met de evolutie van de informatica zijn hun opleidingen gediversifieerd en in aantal toegenomen. Interface3 is nu actief in initiatie en opleiding van vrouwen op alle niveaus.

Welke rol speelt u in de digitalisering van vrouwen?

Wij zijn in de eerste plaats een arbeidsbemiddelingsorganisatie. De IT-beroepen evolueren en elk jaar verschijnen er nieuwe disciplines. Vroeger kon één "informaticus" volstaan, maar tegenwoordig heb je een heel team nodig van webmasters, ontwikkelaars, experts ergonomie...

Desondanks zitten er slechts ongeveer 10% vrouwen in de auditoria voor informatica, en in België wordt slechts 16% van de functies in dit vakgebied door vrouwen ingevuld. En daar is voor ons een rol weggelegd.

Hoewel vrouwen van alle niveaus welkom zijn, werken we vooral met vrouwen die een omscholingstraject volgen. Veel vrouwen realiseren zich op latere leeftijd dat er een carrièremogelijkheid en -vraag is in informatica, en wij willen die deur voor hen openen. Met onze ervaring en onze neutrale kijk op de arbeidsmarkt creëren wij opleidingen die inspelen op de verwachtingen van de werkgevers.

Vanwaar de keuze te werken met niet-gemengde groepen?

Wij willen kunnen werken aan de obstakels die vrouwen er van nature van weerhouden een loopbaan in de ICT-sector te starten. Die obstakels zijn het gevolg van stereotypen. "Vrouwen weten niets van computers", en toch gebruiken ze al tientallen jaren computers. Naast deze stereotypen is er ook een soort vicieuze cirkel: aangezien er minder vrouwen in de IT zitten, leren minder vrouwen van hun ouders of zijn er minder die er vanaf jonge leeftijd in rollen. Daarom zullen minder vrouwen een carrière in de nieuwe technologieën overwegen.

Wij willen deze trend omkeren en daartoe willen wij "concurrentie" met mannen vermijden. Niet al onze activiteiten zijn evenwel voorbehouden aan vrouwen. Onze vooropleidingen in informatica, bijvoorbeeld, zijn voor iedereen toegankelijk.

De activiteitsgraad van vrouwen in Brussel is laag, vooral bij buitenlandse vrouwen. We hebben een beperkt aantal plaatsen, dus geven we liever een helpende hand aan vrouwen in nood.

Hoe zit het met vrouwen die het verst van de digitale wereld af staan?

Naast onze beroepsopleidingen zijn wij ook actief in de strijd tegen de digitale kloof. Wij vormen partnerschappen met wijkverenigingen in Brussel, met name verenigingen van of voor vrouwen. Wij bespreken met hen de behoeften van hun publiek en ontwerpen workshops op maat, aangevuld met IT-sessies. Wij proberen ook de studenten van onze opleidingen bij deze workshops te betrekken, en de respons is zeer positief.

Voor deze vrouwen die ver van de digitalisering staan, zijn deze eenvoudige initiaties bijzonder waardevol. Ze ontdekken hoe ze zelf onderzoek kunnen doen, hoe ze hun kinderen op school kunnen inschrijven... En zo komen ze terecht in een opleidingstraject. Via deze initiaties kunnen wij de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen op informaticagebied beetje bij beetje verminderen.

HANDIGE TIPS

- Als u kinderen hebt en werkzoekende bent, wordt er tijdens de opleidingen kinderopvang georganiseerd, bijvoorbeeld door Actiris en/of Bruxelles Formation.
- Paradigm neemt deel aan het federale plan Women In Digital, gecoördineerd door de FOD Economie. Dit nieuwe plan zal de weg vrijmaken voor vele acties voor vrouwen in België. Als u interesse hebt, volg dan deze nieuwe strategie op de voet! <https://economie.fgov.be/nl/themas/online/digitale-inclusie/women-digital-meer-vrouwen>*
- De actie "Digitale reizigers" van Bibliotheken Zonder Grenzen biedt, in samenwerking met wijkverenigingen, workshops aan voor vrouwen boven de 50 die digitaal geïsoleerd zijn.
- Interface 3 is een Brusselse referentie in het helpen van vrouwen met digitale technologie. Meer informatie over hun acties is te vinden op <https://www.interface3.be/>*

VROUWEN

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mail adres	Website	Diensten
AMAZONE	Middaglijnstraat 10	1210	02/229 38 00	info@amazone.be	www.amazone.be	Documentatie, advies gendergelijkheid
CONSEIL DES FEMMES FRANCOPHONES DE BELGIQUE	Middaglijnstraat 10	1210	02/229 38 21	info@cffb.be	www.cffb.be	Documentatie, event
SOPHIA	Middaglijnstraat 10	1210	02/229 38 69	info@sophia.be	www.sophia.be	Events, info
FURIA	Middaglijnstraat 10	1210	02/229 38 73	furia@amazone.be	www.furiavzw.be	Informatie
NEDERLANDSTALIGE VROUWENRAAD	Middaglijnstraat 10	1210	02/229 38 18	info@vrouwenraad.be	www.vrouwenraad.be	Info, events

IV. LIJST VAN DE BRUSSELSE ACTOREN VAN DIGITALE INCLUSIE

Op de volgende pagina's vindt u - per gemeente - lijsten van verenigingen, organisaties en diensten die hulpmiddelen bieden op het gebied van Digitale Inclusie. Ondanks veel goede wil zijn deze lijsten niet volledig: er ontstaan voortdurend nieuwe initiatieven en wij kunnen ons daar alleen maar over verheugen.

LET OP: de hoofdactiviteit van deze organisaties is niet altijd digitale inclusie. Het kan bijvoorbeeld gaan om een huiswerkschool die naast haar hoofdactiviteiten ook opleidingen op het gebied van digitale inclusie aanbiedt. Veel actoren bieden eenmalige activiteiten aan (workshops, cursussen, ...), waarvan de aard en de uurroosters onmogelijk in deze gids kunnen worden opgenomen. Alvorens iemand naar deze diensten door te verwijzen, raden wij dan ook aan **eerst contact op te nemen met de betrokken organisatie**.

Daarnaast zijn er andere publicaties, zoals Sociaal Brussel, Le Bon Plan, de Guide Social en De Sociale Kaart.

De activiteiten van de onderstaande verenigingen zijn ingedeeld in 5 categorieën::

- **Toegang:** vrije toegang tot een verbonden computer
- **Begeleiding:** begeleiding van de doelgroep (directe begeleiding naar nieuwe technologieën ofwel begeleiding in de vorm van een doorverwijzing naar wijkverenigingen)
- **IT-basisopleidingen:** opleiding voor digitaal analfabeten over de basisbeginselen van IT
- **Beroepsopleidingen:** opleidingen na afloop waarvan een diploma of certificaat wordt uitgereikt
- **Stages:** stages of ateliers/workshops, meestal voor jongeren

---

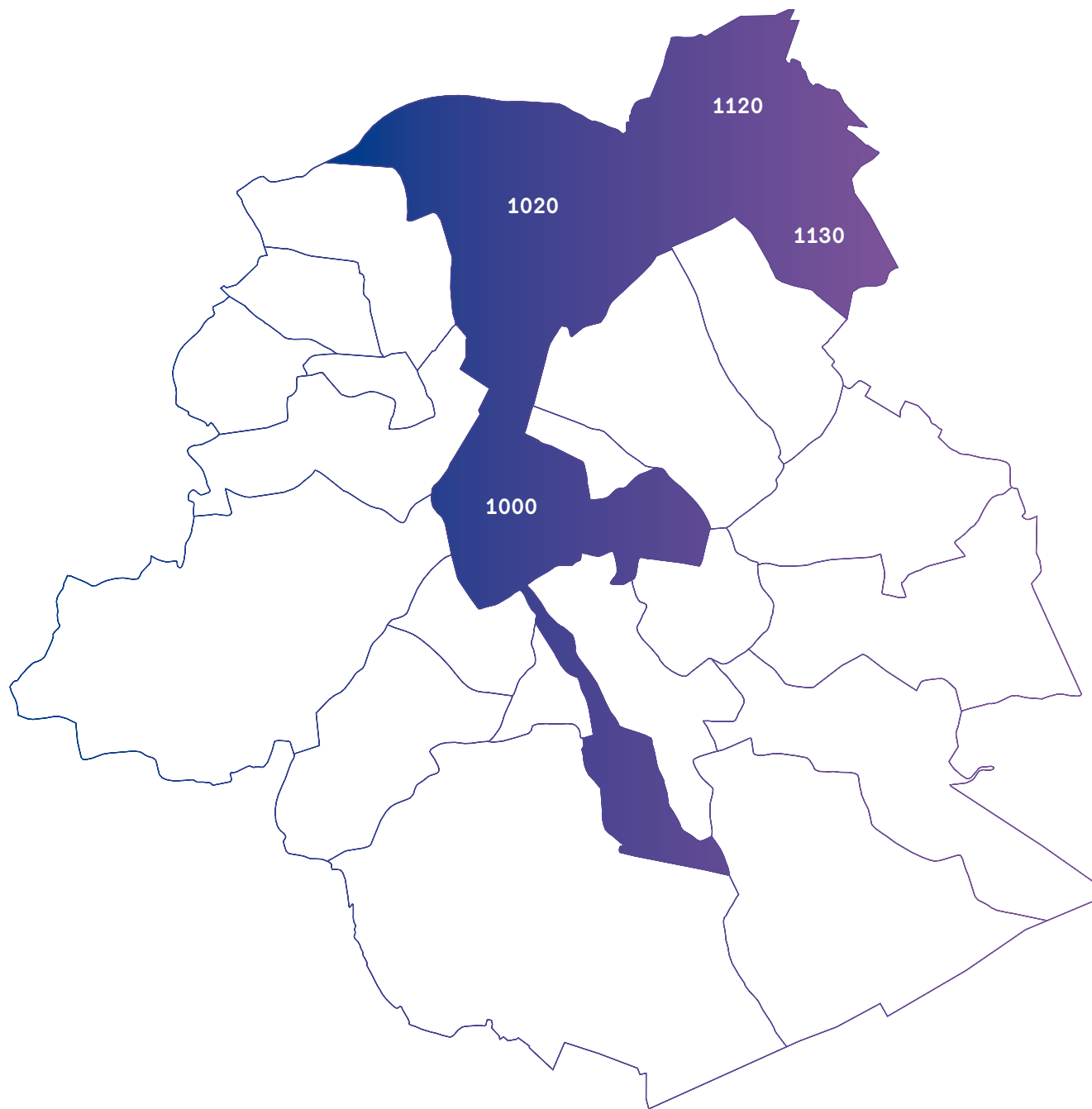
BRUSSEL

BRUSSEL **1000**

LAKEN **1020**

NEDER-OVER-HEEMBEEK **1120**

HAREN **1130**

■ Alle doelgroepen ■ Werkzoekenden ■ Jongeren ■ Senioren ■ Personen met een handicap ■ Kansarmen ■ Vrouwen										Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal							
OCR ARC	Verenigingstraat 20	1000	02/221 11 79	info@arc-culture.be	www.arc-culture-bruxelles.be/numerique	■	FR/NL	✓	✓	✓				
OCR BRAVVO	Kazernestraat 37	1000	02/279 65 85	epn-bravvo-ocr@brucity.be	bravvo.bruxelles.be	■	FR/NL	✓	✓	✓				
OCR RIJKEKLAREN BIBLIOTHEEK	Rijkeklarenstraat 24	1000	02/548 26 10	bp1@brucity.education	www.brunette.brucity.be/bib/bibp1/index.htm	■	FR/NL	✓	✓	✓				
OCR ESPACE PUBLIC NUMERIQUE MOBILE (EPNM)	Voorlopig Bewindstraat 34a	1000	02/425 65 85	espacecultures@outlook.be	www.espacecultures.be	■	FR/NL	✓	✓	✓				
WERK CENTRALE DE L'EMPLOI	Antwerpsesteenweg 26	1000	02/211 14 60	info@werkcentraledemplei.brussels	www.werkcentraledemplei.be	■	FR/NL	✓	✓	✓				
BF ESPACES NUMERIQUES	Kantersteen 10	1000	02/563 52 30	espaces-numeriques@bruxellesformation.brussels	www.bruxellesformation.brussels/annuaire/epnf	■	FR/NL	✓	✓	✓				
OCMW BRUSSEL - OCR DOUBLE CLICK	Hoogstraat 303	1000	02/513 25 15	doubleclick@cpasbxl.brussels	www.cpasbxl.brussels	■	FR/NL	✓	✓	✓				
OCR LAKEN BIBLIOTHEEK	Emile Bockstaellaan 246	1020	02/279 37 90	bp2@brucity.education	www.bibliolaeken.be	■	FR/NL	✓	✓	✓				
ACTIRIS BRUSSEL	Antwerpsesteenweg 26	1000	0800/35 123	bruxelles@actiris.be	www.actiris.brussels	■	FR/NL		✓	✓				
AIBRUX VZW	Lakensestraat 110	1000	02/539 00 12	info@aibrux.be	www.aibrux.be	■	FR				✓			
ARTHIS - BELGISCH-ROEMEENS CULTUREEL HUIS	Vlaamsesteenweg 33	1000	02/511 34 20	info@arthis.org	www.arthis.org	■ ■	FR/NL			✓				
ATIS VZW	Boudewijnlaan 8	1000	02/210 01 00	info@atis.brussels	www.aclvb.be/nl/atis-vzw	■	FR/NL			✓				
BECODE	Kantersteen 10	1000	-	info@becode.org	www.becode.org	■	FR/NL				✓			
BIBLIOTHEEK BRAND WHITLOCK	Sinte-Annastraat 10	1000	02/513 09 66	brand.whitlock@brucity.education	www.bibliobrandwhitloc.wixsite.com/my-site	■	FR	✓						
BIBLIOTHEEK BRUEGEL	Hoogstraat 245	1000	02/512 88 64	bib.bre@brucity.education	-	■	FR	✓						
BIBLIOTHEEK CHARLES JANSSEN	Emile Jacqmainlaan 62	1000	02/219 14 07	charles.janssen@brucity.education	www.brunette.brucity.be/bib/bibp1/biblio%20janssen.htm#adresse	■	FR	✓						

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK	Keizerslaan 4	1000	02/519 53 11	info@kbr.be	www.kbr.be		FR/NL					
LIBRARIES WITHOUT BORDERS	Kantersteen 10	1000	-	info.buddies@bibliosansfrontieres.be	www.bibliosansfrontieres.be		FR/NL					
BLINDENZORG LICHT EN LIEFDE - VLAAMSOOGPUNT BRUSSEL	Kunstlaan 24	1000	02/230 90 66	brussel@vlaamssoogpunt.be	www.blindenzorglichtenliefde.be		NL					
BRUSSELS OUDERENPLATFORM VZW	Zaterdagplein 6	1000	02/210 04 60	info@bop.brussels	www.bop.brussels		NL					
BRUXELLES FORMATION - BF BUREAU & SERVICES	Adolphe Maxlaan 157	1000	0800/55 566	info@bruxellesformation.brussels	www.bruxellesformation.brussels		FR					
BRUXELLES FORMATION TREMLIN	Picardstraat, 11	1000	0800/55 566		www.bruxellesformation.brussels/annuaire/bf-tremplin/		FR/NL					
CAMELIA - LINK BRUSSEL	Marcqstraat 17	1000	02/223 62 83	camelia@linkbrussel.be	www.linkbrussel.vzw.wordpress.com		NL					
A.M.O CARS	Huidevettersstraat 176	1000	02/513 73 82	amo.cars@marolles.org	www.lesmarolles.be/Organization/amo-cars		FR					
CODE'N'PLAY	Kantersteen 10	1000	-	contact@codenplay.be	www.codenplay.be		FR/NL					
CODEFEVER	kantersteen 10	1000	093/36 10 73	info@codefever.be	www.codefever.be		NL					
CODERDOJO - BECENTRAL	Kantersteen 10	1000	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
CODERDOJO - BXL HOUSE OF TALENTS	Antwerpselaan 40	1000	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
CODERDOJO - MUNTPUNT BRUSSEL	Munt 6	1000	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
OCMW BRUSSEL	Hoogstraat 298A	1000	02/543 61 11	info@cpasbxl.brussels	www.cpasbxl.brussels		FR/NL					
OCMW BRUSSEL - SOCIALE ACTIE	Hoogstraat 296	1000	02/543 63 39	info@cpasbxl.brussels	www.cpasbxl.brussels		FR/NL					
DE BUURTWINKEL	Anneessensplein 13	1000	02/512 69 85	info@buurtwinkel.brussels	www.buurtwinkel.brussels		FR/NL					
DIGIPUNT INBRUSSEL VZW	Handelskaai 48	1000	0472/20 24 32	-	www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/e-inclusie-alle-brusselaars-digitaal/digipunten		NL					

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
DIGIPUNT INTEC BRUSSEL	Roupeplein 16	1000	02/411 29 07	digipunt@intecbrussel.be	www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/e-inclusie-alle-brusselaars-digitaal/digipunten		NL					
ÉNÉO - BRUSSEL	Anspachlaan 111-115	1000	02/501 58 13	bruxelles@eneo.be	www.eneo.be		FR/NL					
ENTR'AIDE DES MAROLLES VZW	Huidevettersstraat 169	1000	02/510 01 90	entraide@entraide-marolles.be	www.entraide-marolles.be		FR					
FÉDÉRATION INDÉPENDANTE DES SENIORS VZW	Boudewijnlaan 18	1000	02/223 10 00	fedindseniors@skynet.be	www.fedindseniors.be		FR					
FORMATION INSERTION JEUNES VZW	Piersstraat 48	1000	02/414 92 25	fij@fij.be	www.fij.be		FR					
FOYER DES JEUNES DES MAROLLES	Voorzorgsstraat 46	1000	02/512 78 68	info@fjmarolles.eu	www.vivre-ensemble.be/le-foyer-des-jeunes-de-marolles		FR					
GLUON VZW	Slachthuisstraat 4-6	1000	02/503 19 56	info@gluon.be	www.gluon.be/		FR/NL					
HACK YOUR FUTURE BELGIUM	Kantersteen 12	1000	-	contact@hackyourfuture.be	www.hackyourfuture.be		FR/NL					
HOBO VZW	Kogelstraat 24	1000	02/486 45 10	contact@hobo.brussels	www.hobo.brussels/site/nl/		FR/NL					
HOBO VZW	Grootsermentstraat 12	1000	02/486 45 10	contact@hobo.brussels	www.hobo.brussels/site/nl/		FR/NL					
INFOR JEUNES - PERMANENCE BIJ	Handelsstraat 18	1000	02/733 11 93	inforjeunes@jeminforme.be	www.jeminforme.be		FR					
INTEC BRUSSEL	Roupeplein 16	1000	02/411 29 07	info@intecbrussel.be	www.intecbrussel.be		NL					
LD3 - HET ANKER	Marcqstraat 25	1000	02/889 00 80	anker@ld3.be	www.ld3.be/anker-nieuw/		FR/NL					
LE TROISIÈME OEIL VZW	Staatsbladsstraat 18	1000	02/427 75 42	info@3oeil.be	www.3oeil.be		FR/NL					
LIGO CENTRUM VOOR BASESEDUCATIE BRUSSELLEER	Emile jacqmainlaan 135	1000	02/223 20 45	info@ligo-brusselleer.be	www.ligo-brusselleer.be		NL					
BUURTHUIS ANNESENS	Gierstraat 2	1000	02/430 66 56	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					
BUURTHUIS WASHUIS	Washuisstraat 1	1000	02/546 22 82	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
BUURTHUIS PIJL	Pijlstraat 5-7	1000	02/219 90 43	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					
BUURTHUIS MAROLLIA	Wolstraat 154	1000	0498/94 22 77	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					
BUURTHUIS ZUID	Zuidlaan 53	1000	02/502 23 72	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					
BUURTHUIS MILLENIUM	Antwerpsesteenweg 150A	1000	02/203 05 56	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					
BUURTHUIS NOORD-OOST	Van Campenhoutstraat 16	1000	02/430 66 49	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					
BUURTHUIS KRAKEEL	Wasserijstraat 32	1000	02/512 15 89	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be		FR/NL					
MINDHUB	Regentlaan 54a	1000	0470/87 74 29	info@mindhub.be	www.mindhub.be		FR					
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE BRUXELLES-VILLE	Antwerpselaan 26	1000	02/211 10 30	info@mlocbxl.irisnet.be	www.missionlocalebxlville.be		FR					
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE BRUXELLES-VILLE - MAROLLES	Hectoliterstraat 1	1000	02/211 10 30	info@mlocbxl.irisnet.be	www.missionlocalebxlville.be		FR					
MUNTPUNT	Munt 6	1000	02/278 11 11	info@muntpunt.be	www.muntpunt.be		NL					
ORANGE DIGITAL CENTER	Cantersteen, 10	1000	-	-	orangedigitalcenter.be		FR/NL					
PIGMENT VZW	Oppemstraat 54	1000	02/307 00 73	info@pigmentvzw.be	www.pigmentvzw.be		FR/NL					
SAMEN TOUJOURS	Lakensestraat 76	1000	0483/63 63 76	hello@samentoujours.be	www.samentoujours.be		FR/NL					
SENIORNET VLAANDEREN	Zennestraat 30	1000	010/61 73 68	regiovlbrabant@seniornetvlaanderen.be	www.seniornetvlaanderen.be		NL					
SIGNPOST	Drukpersstraat 35	1000	03/327 30 75	info@signpost.eu	www.signpost.be/nl-be/opleidingen		FR/NL					
SILOE CENTRE COMÈTE VZW	Zinnikstraat 9	1000	02/513 85 07	info@centrecometeamo.be	www.centrecometeamo.be		FR					
CVO LETHAS BRUSSEL - ODISEE	Rouppleplein 16	1000	02/420 10 26	onthaal.ganshoren@cvolethas.be	www.cvolethas.be		NL					
SIREAS	Kogelstraat 26	1000	02/274 15 51	sasb@sireas.be	www.sireas.be		FR					

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
STARTPROJECTEN	Priemstraat 53	1000	02/734 07 17	startprojecten@startprojecten.be	www.startprojecten.be		NL					
TECHIESLAB	Kantersteen12	1000	-	info@techieslab.org	www.techieslab.be		FR/NL					
LE TECHSPACE	Kanterstenn, 12	1000	0486/70 28 33	info@letechspace.com	www.letechspace.com		FR					
TRACÉ BRUSSEL	Antwerpsesteen 26	1000	02/511 99 72	info@tracebrussel.be	www.tracebrussel.be		NL					
TRACÉ BRUSSEL - WERKWINKEL BRUSSEL-CENTRUM	Roupeplein 15	1000	02/289 00 90	werkwinkel@tracébrussel.be	www.tracebrussel.be		NL					
VRIENDEN VAN HET HUIZEKE	Vossenplein 23	1000	02/511 15 77	info@vrienden-huizeke.be	www.vriendenvanhethuizeke.be		NL					
BIBLIOTHEEK BRUSSEL HAREN	Flodorpstraat 39	1130	02/247 03 05	info.bibliotheek@report.brucity.education	www.brussel-stad.bibliotheek.be		NL					
BUURTHUIS HAREN	Kortenbachstraat 11	1130	02/241 35 70	info@lmdq.be	www.debuurthuizen.be/		FR/NL					

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
 OCR LAKEN BIBLIOTHEEK	Emile Bockstaellaan 246	1020	02/279 37 90	bp2@brucity.education	www.bibliolaeken.be	 FR/NL						
ENTRAIDE BRUXELLES (ALPHA LAEKEN)	Moorsledestraat 54	1020	02/420 14 60	anasta5853@gmail.com	social.brussels/organisation/7804	 FR						
FONDATION POUR L'INCLUSION DIGITALE (FID)	Dieudonné Lefèvrestraat 17	1020	0470/08 52 13	contact@digitalpourtous.be	www.digitalpourtous.be	 FR/NL						
MAISON DE QUARTIER BOCKSTAEL	Gravin Van Vlaanderenstraat 4	1020	02/425 39 15	nadia.akel@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be	 FR/NL						
MAISON DE QUARTIER MELLERY	Mathieu Desmaréstraat 10	1020	02/479 59 99	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be	 FR/NL						
MAISON DE QUARTIER MODÈLE	Cité Modèle bloc 3	1020	02/479 15 23	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be	 FR/NL						
MAISON DE QUARTIER WILLEMS	Joseph Benoît Willemsplein 16	1020	02/427 80 05	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be	 FR/NL						
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE BRUXELLES-VILLE - LAEKEN	Tielemansstraat 22-28	1020	02/211 10 30	info@mlocbxl.irisnet.be	www.missionlocalebxlville.be	 FR						
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE BRUXELLES-VILLE - POTENTIA	Emile Bockstaellaan 160	1020	02/421 15 40	info@mlocbxl.irisnet.be	www.missionlocalebxlville.be	 FR						
ADO-ICARUS	Peter Benoitplein 22	1120	0470/90 04 04	onthaal ldc@ado-icarus.be	www.ado-icarus.be/senioren	 NL						
AMO DE NOH	Heembeeksestraat 240-242	1120	02/267 36 67	contact@amo-noh.net	www.amo-noh.net	 FR						
BIBLIOTHEEK BRUSSEL NEDER-OVER-HEEMBEEK	Peter Benoitplein 22	1120	02/266 82 90	info.bibliotheek@report.brucity.education	www.brussel-stad.bibliotheek.be	 NL						
BUURTHUIS BRUYN	Bruynstraat 225	1120	02/435 16 91	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be	 FR/NL						
BUURTHUIS NACHTEGAAL	Nachtegaalsweg 18-20	1120	02/268 33 29	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be	 FR/NL						

■ Alle doelgroepen
 ■ Werkzoekenden
 ■ Jongeren
 ■ Senioren
 ■ Personen met een handicap
 ■ Kansarmen
 ■ Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
VRIENDEN VAN HET HUIZEKE	Vossenplein 23	1000	02/511 15 77	info@vrienden-huizeke.be	www.vriendenvanhethuizeke.be	■	NL	↙	↙			
BIBLIOTHEEK BRUSSEL HAREN	Flodorpstraat 39	1130	02/247 03 05	info.bibliotheek@report.brucity.education	www.brussel-stad.bibliotheek.be	■	NL	↙				
MAISON DE QUARTIER HAREN	Cortenbachstraat 11	1130	02/241 35 70	info@lmdq.be	www.lesmaisonsdequartier.be	■	FR/NL	↙				

SCHAARBEEK 1030

■ Alle doelgroepen
 ■ Werkzoekenden
 ■ Jongeren
 ■ Senioren
 ■ Personen met een handicap
 ■ Kansarmen
 ■ Vrouwen

	Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
	WIJKPARTENARIAAT - DE SCHAKEL	Dupontstraat 58	1030	02/219 00 64	info@schakel.org	www.schakel.org		FR/NL					
	OCR 1030	Jeruzalemstraat 46	1030	02/247 77 42	secretariat@milocs.be	www.milocs.be/epn-1030		FR/NL					
	CYBEROGIER	Rogierlaan 22	1030	0492/19 35 05	cyber@cpas-schaerbeek.brussels	www.cpas-schaerbeek.brussels/cyberogier		FR/NL					
	BIBLIOTHEEK SESAME	Lambermontlaan 200	1030	02/240 43 70	bibliotheque@schaerbeek.irisnet.be	www.mabiblio.be		FR/NL					
	OCR MOBILE BRABANT	Poststraat 156	1030	0471/98 30 96	-	www.facebook.com/people/EPN-OCR-Brabant/100082002316243/?ref=py_c		FR/NL					
	ACTION JOSAPHAT	Philomènestraat 41	1030	02/223 14 89	actionjosaphat@actionjosaphat.be	www.actionjosaphat.be		FR					
	ACTIRIS SCHAARBEEK	Jeruzalemstraat 46	1030	0800/35 123	schaerbeek@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
	AGISSONS ENSEMBLE	Helmetsesteenweg 321	1030	02/248 17 83	agissonsensemble_1030@hotmail.be	www.1030.be/nl/content/agissons-ensemble		FR					
	BIBLIOTHEEK "MILLE ET UNE PAGES"	Koninginneplein 1	1030	02/240 32 80	bibliotheque@schaerbeek.irisnet.be	www.mabiblio.be/?page_id=4593		FR/NL					
	BIBLIOTHEEK SOPHIA	Lambermontlaan 224	1030	02/245 32 90	bibsophia@1030.be	www.schaerbeek.bibliotheek.be		FR					
	BIBLIOTHEEK THOMAS OWEN	Roodebeeklaan 111	1030	02/735 73 56	bibliotheque@schaerbeek.irisnet.be	www.mabiblio.be/?page_id=4593		FR					
	BILOBA HUIS	Plantenstraat 118-120	1030	0466/22 62 79	gestion@maisonbilobahuis.be	www.maisonbilobahuis.be		FR/NL					
	CODERDOJO - GC DE KRIEKELAAR	Lambermontlaan 224	1030	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
	GAFFI VZW	Broederschapsstraat 7	1030	02/221 10 10	coordination@gaffi.be	www.gaffi.be	 	FR					
	HET HUIS VAN DE VROUW	Josaphatstraat 253	1030	02/240 43 50	huisvandevrouw@1030.be	www.1030.be/nl/agenda-HvdV		FR					
	HET OCMW VAN SCHAARBEEK	Auguste Reyerslaan 70	1030	02/435 50 90	info@cpas-schaerbeek.brussels	www.1030.be/nl/ocmw		FR/NL					

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
INFOR JEUNES - CENTRE D'ACCUEIL ET D'INFORMATION JEUNESSE	Leuvensesteenweg 339	1030	02/733 11 93	inforjeunes@jeminforme.be	www.jeminforme.be		FR					
INFOR JEUNES - LOCAL ATELIER SCUTENAIRE	Louis Scutenairestraat 13-14	1030	02/733 11 93	inforjeunes@jeminforme.be	www.jeminforme.be		FR					
INTERFACE 3	Gaucheretstraat 88-90	1030	02/219 15 10	informations@interface3.be	www.interface3.be		FR/NL					
L'ESCALE - ONDERWEG VZW	Léon Mahillonlaan 38	1030	02/218 79 01	direction@escaleasbl.be	www.escaleasbl.be		FR/NL					
LA GERBE ASBL - MEMOIRE VIVANTE	Thiéfrystraat 45	1030	02/216 74 75	lagerbe.ssm@lagerbe.be	www.lagerbe.be		FR					
MAISON DE QUARTIER D'HELMET	François Rigasquare 39	1030	02/215 04 96	info@mqh.be	www.maisondequartierhelmet.be		FR/NL					
MISSION LOCALE DE SCHAARBEEK POUR L'EMPLOI ET LA FORMATION	Jeruzalemstraat 46	1030	02/247 77 20	secretariat@milocs.be	www.milocs.be		FR/NL					
PHARE	Paleizenstraat 42	1030	02/800 82 03	"info@phare.irisnet.be info.phare@spfb.brussels"	www.phare.irisnet.be		FR/NL					
PROPULSE	Henri Choméstraat 56	1030	0474/74 93 83	info@propulseasbl.be	www.propulseasbl.be		FR					
SOCIALE HARMONISATIE IN SCHAARBEEK - WIJKCENTRUM DAILLY	Trooststraat 72	1030	02/737 72 11	sproano@schaarbeek.irisnet.be	www.1030.be/nl/content/huis-dailly		FR					
VORMINGS- EN OPLEIDINGSKANSEN	Haachtsesteenweg 579	1030	02/246 34 85	info@vokans.be	www.vokans.be		NL					
YACASPORTS	Victor Hugostraat 100	1030	02/660 30 16	info@yacaspports.be	www.yacaspports.be		FR					

ETTERBEEK 1040

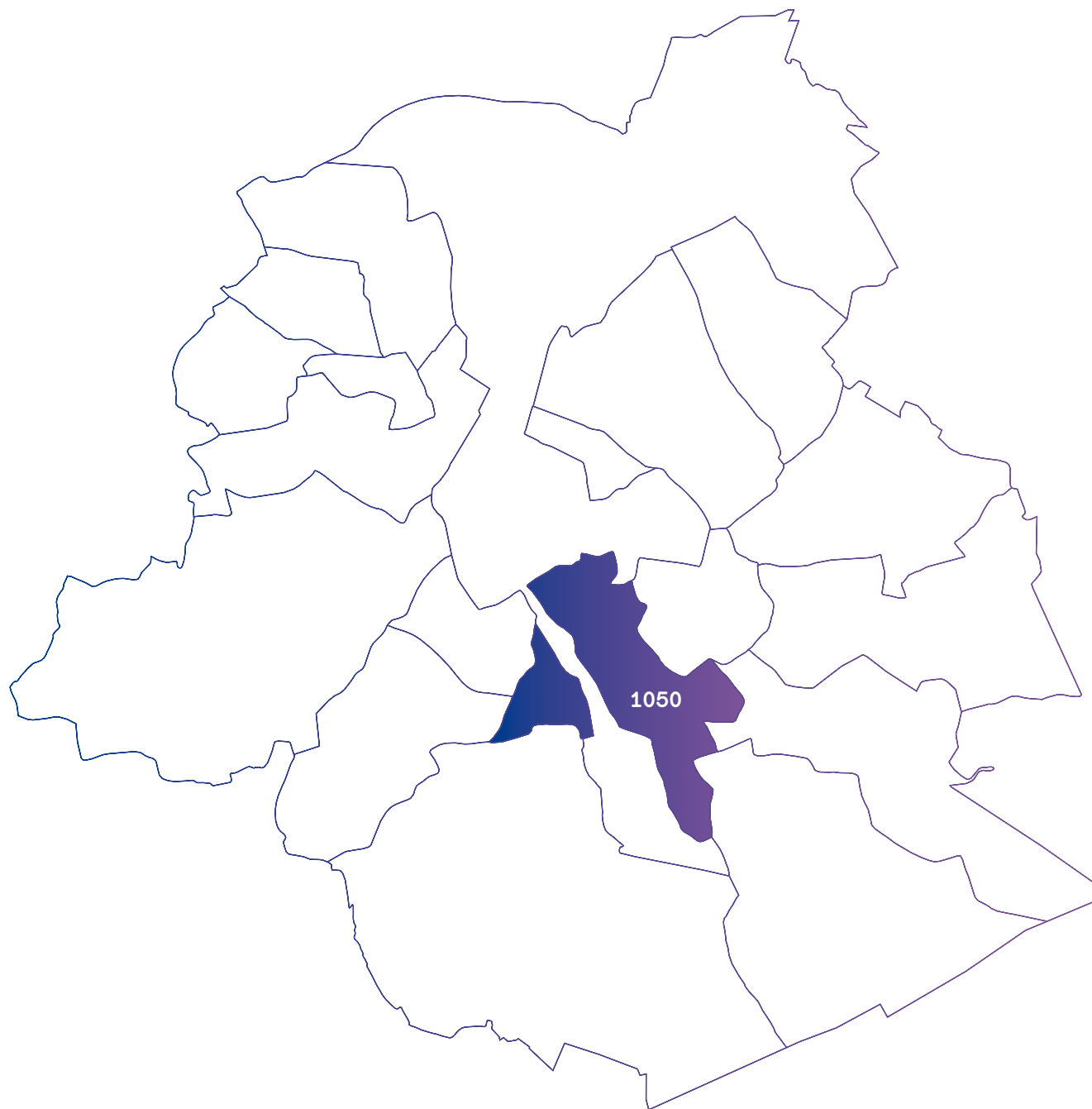

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
OCR MISSION LOCALE D'ETTERBEEK	Kazernenlaan 31	1040	02/626 15 41	secr@mlett.brussels	www.mlett.brussels		FR/NL					
OPENBAAR DIGITALE RUIMTE CHAMBERY	Chambérystraat 26	1040	02/646 20 57	-	www.caban.be		FR/NL					
ACTIRIS	Louis Schmidlaan 29	1040	0800/35 123	etterbeek@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
ASSOCIATION D'INSERTION DE LIBERTÉ ET D'ÉCHANGE	Jean Massartstraat 1	1040	02/733 84 33	asb_aile@hotmail.com	www.asbl-aile.be		FR					
BIBLIOTHEEK HERGE	Jachtlaan 211	1040	02/735 05 86	info@biblioherge.be	www.biblioherge.be		FR					
CENTRE DE FORMATION ESPACE PLUS	Veldstraat 67	1040	02/647 04 50	info@espaceplus.org	www.espaceplus.org/nos-formations		FR					
CHASS'INFO	Waversesteeweg 708	1040	02/880 30 83	info@chassinfo.be	www.chassinfo.be		FR					
CODERDOJO - ICAB ETTERBEEK	Witte Patersstraat 4	1040	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be/		FR/NL					
GEMEENTE VAN ETTERBEEK - PROGRAMMA VOOR SOCIALE COHESIE	Kazernenlaan 31	1040	"02/627 23 72 02/627 23 73"	cohesion.sociale@etterbeek.brussels	www.etterbeek.brussels/		FR/NL					
LE TECHSPACE	Belliardstraat 157	1040	0486/70 28 33	info@letechspace.com	www.letechspace.com		FR					
LEAD BELGIUM	Wetstraat 42	1040	0489/28 36 98	info@leadbelgium.be	www.leadbelgium.be		FR					
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI D'ETTERBEEK	Kazernenlaan 31	1040	02/626 15 41	secr@mlett.brussels	www.mlett.brussels		FR/NL					
OMCW ETTERBEEK	Beckersstraat 5	1040	02/627 22 57	info@cpas-etterbeek.irisnet.be	cpas.etterbeek.be		FR/NL					
URBAN STEP	Generaal Fivéstraat 18 B20	1040	0486/46 30 83	Urbanstep@yahoo.com	www.urbanstepasbl.com		FR					
WIJKHUIS CHAMBÉRY	Chambérystraat 24-26	1040	02/646 20 57	dc@chambery.be	www.chambery.be		FR/NL					

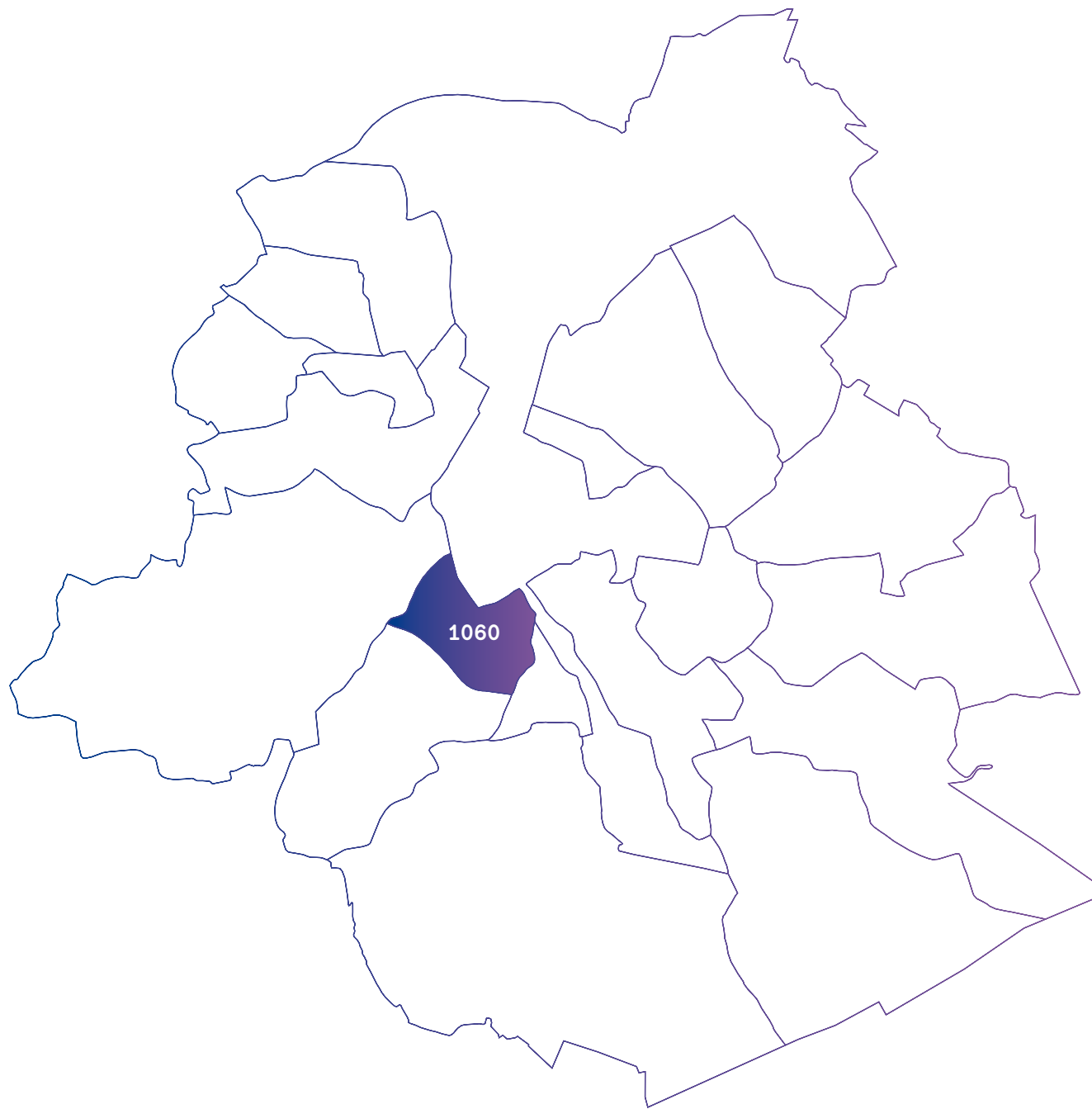

ELSENE 1050

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
OCR BIBLIO XL	Mercelisstraat 19	1050	02/515 64 12	bibliotheque@ixelles.brussels	www.biblioxl.be/epn/		FR/NL					
FOBAGRA - OCR BOONDAEL	François Donsstraat 2	1050	02/647 35 95	secretariat@fobagra.net	www.fobagra.net		FR/NL					
RE-SOURCES 1050 MALIBRAN	Malibranstraat 84	1050	02/515 72 50	re.sources1050@gmail.com	www.caban.be/nl/openbarre-computer-ruimte/resources/re-sources-1050		FR/NL					
ACTIRIS ELSENE	Collegestraat 30	1050	0800/35 123	ixelles@actiris.be	www.actiris.brussel		FR/NL					
BIBLIOTHEEK SANS SOUCI	Sans Soucistraat 131	1050	02/515 64 50	bibliotheek@elsene.brussels	www.elsene.bibliotheek.be		NL					
CENTRE DE SERVICE SOCIAL BRUXELLES SUD-EST VZW	Boondaalsesteenweg 26B	1050	02/648 50 01	casg.cssbse@gmail.com	www.cssbse.be		FR					
FORM@XL	Collegestraat 30	1050	02/515 77 65	info@formatxl.be	www.formatxl.be		FR					
GEMEENTE ELSENE - BUURTHUIS MALIBRAN	Damstraat 10	1050	02/646 19 06	maisondequartiermalibran@ixelles.brussels	www.elsene.be/site/88-Wijkhuis-Malibran		FR/NL					
LA SCIENTOTHEQUE	ULB Triomflaan	1050	0486/98 03 36	contact@lascientotheque.be	www.lascientotheque.be		FR/NL					
MISSION LOCALE D'IXELLES POUR L'EMPLOI ET LA FORMATION	Collegestraat 30	1050	02/515 77 40	secretariat@mlxl.be	www.mlxl.be		FR					
OCMW ELSENE	Jean Paquotstraat 63	1050	02/641 54 59	social.cpasxl@cpasixelles.brussels	www.cpasixelles.brussels/nl/		FR/NL					
WOMENPRENEUR INITIATIVE	Darwinstraat 65	1050	02/850 27 98	info@womenpreneur-initiative.com	www.womenpreneur-initiative.com		FR					

SINT-GILLIS 1060

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
ATELIER DU WEB - GEMEENTELIJKE OCR SINT-GILLIS	Fortstraat 37	1060	02/537 02 68	info@atelierduweb.be	www.atelierduweb.be	FR/NL						
ACTIRIS SINT-GILLIS	De Merodestraat 143	1060	0800/35 123	saintgilles@actiris.be	www.actiris.brussels	FR/NL						
BRILLELIGA - BRILLESHP	Engelandstraat 57	1060	02/533 32 11	info@braille.be	www.braille.be	FR/NL						
BRILLELIGA - CULTURELE DIENST (BIBLIOTHEEK)	Engelandstraat 57	1060	02/533 32 40	bib@braille.be	www.braille.be	FR/NL						
CENFORGIL - CENTRE DE FORMATION ET DE PRODUCTION	De Merodestraat 54	1060	02/543 16 60	info@cenforgil.be	www.cenforgil.be	FR						
CENTRE DE FORMATION 2MILLE	Parklaan 87-89	1060	02/538 20 83	info@cf2m.be	www.cf2m.be	FR						
CENTRE DE FORMATION INSERTION LE GRAIN	Overwiningsstraat 20	1060	02/503 18 13	infos@cefig.be	www.cefig.be	FR						
CENTRE ESPAGNOL DE FORMATION ET D'ACTIENS INTÉGRÉES DE DÉVELOPPEMENT	Parklaan 89	1060	02/537 04 87	secretariat@cefaid.be	www.cefaid.be	FR						
CODERDOJO - NEDERLANDSTALIGE BIBLIOTHEEK SINT-GILLIS	Emile Feronstraat 173	1060	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be	FR/NL						
FORMATION INSERTION JEUNES - SAINT-GILLES	Franz Gailliardstraat 2	1060	02/542 01 50	fij@fij.be	www.fij.be	FR						
HISPANO-BELGA VZW	Vorstse Steenweg 244-246	1060	02/539 19 39	hispanobelgaservicesocial@gmail.com	www.hispano-belga.be	FR						
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE SAINT-GILLES	Waterloosesteenweg 255	1060	02/542 63 21	contact@mlsg.be	www.mlsg.be	FR						

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE SAINT-GILLES - MÉRODE	De Merodestraat 143 (2 ^{de} verdieping)	1060	02/563 21 60	info@mlsg.irisnet.be	www.mlsg.be	Werkzoekenden	FR	✓	✓	✓		
NEDERLANDSTALIGE BIBLIOTHEEK SINT-GILLIS	Emile Feronstraat 173	1060	02/533 98 61	bibliotheek@stgilles.brussels	www.sint-gillis.bibliotheek.be	Alle doelgroepen	NL	✓				
OCMW SINT-GILLIS - ADMINISTRATIE	Fernand Bernierstraat 40	1060	02/600 54 11	cpas@cpasstgilles.brussels	www.ocmw1060.be	Kansarmen	FR/NL		✓			
OCMW SINT-GILLIS - TAK STEENWEG	Charleroise Steenweg 123A	1060	02/541 89 70	cpas@cpasstgilles.irisnet.be	www.ocmw1060.be	Kansarmen	FR/NL		✓			
SINT-GILLIS PAROCHIEWERK	Sint-Gilliskerkstraat 59	1060	02/541 81 21	directionC2@cpms.opsg.be	-	Alle doelgroepen	FR/NL	✓				
VRIENDEN VAN RESTO DU COEUR SINT-GILLIS	Bosniëstraat 22	1060	02/538 92 76	info@restoducoeur1060.be	www.restosducoeur.be	Kansarmen	FR/NL	✓	✓			
TIC TAC LAB	Amerikastraat 11	1060	-	info@tictaclab.org	www.tictaclab.org	Jongeren	FR/NL					✓

ANDERLECHT 1070

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
OPEN ATELIER 110	George Moreaustraat 110	1070	02/555 09 90	infodigitaal@maksvzw.org	maksvzw.org		FR/NL					
OCR GOUJONS	Grondelsstraat 104	1070	02/520 21 29	info@ulac-huvak.be	www.ulac-huvak.be		FR/NL					
EPN HABERMAN	Habermanstraat 10	1070	02/511 53 83	pcs@ulac-huvak.be	www.ulac-huvak.be		FR/NL					
OCR 16ARTS (EX OCR SCHEUT)	Rossinistraat 16	1070	0490/49 37 65	-	-		FR/NL					
EPN NEVÉ	Albert 1 Square, 8	1070	0484/02 86 55	neve@neve-edu.org	www.neve-edu.org		FR/NL					
MISSION LOCALE D'ANDERLECHT	Birminghamstraat 225	1070	02/555 05 60	secretariat@mlanderlecht.brussels	www.mla.brussels		FR/NL					
RECREATIECENTRUM COLOMBOPHILES	Duivenmelkersstraat 124-126	1070	02/558 08 44	affairesociales@anderlecht.brussels	www.anderlecht.be		FR/NL					
ACTIRIS ANDERLECHT	Birminghamstraat 225	1070	0800/35 123	anderlecht@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
BIBLIOTHEEK ANDERLECHT	Sint-Guido Straat 97	1070	02/523 02 33	bibliotheek@anderlecht.brussels	www.anderlecht.bibliotheek.be		NL					
CENTRE DE JEUNES D'ANDERLECHT	Rossinistraat 16	1070	02/527 15 73	cdjanderlecht@cdjanderlecht.be	www.cdjanderlecht.be		FR					
CODERDOJO - BIBLIOTHEEK ANDERLECHT	Sint-Guido Straat 97	1070	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
CODERDOJO - CULTUREGHEM	Nijverheidskaai 168	1070	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
CVO - CAMPUS KAAI	Materiaalstraat 67	1070	02/528 09 50	www.cvobrusseel.be/nl/node/665	www.cvobrusseel.be		NL					
CYBER 53 SERVICE D'ECOLAGE AU MULTIMEDIA	Scheikundigestraat 34	1070	02/648 96 76	accueil@cyber53.be	www.cyber53.be		FR					

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
DIGIPUNT GROEP INTRO ASBL	Dorpstraat 30	1070	0473/52 72 49	annick.longin@groepintro.be	www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/e-inclusie-alle-brusselaars-digitaal/digipunten							
DIGIPUNT MAKS ANDERLECHT	Georges Moreaustraat 110	1070	02/255 09 90	onthaal@maksvzw.org	www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/e-inclusie-alle-brusselaars-digitaal/digipunten							
IDÉE 53 VZW	Scheikundigestraat 34-36	1070	02/648 95 94	ID53@idee53.be	www.idee53.be	■	FR/NL				✓	
MISSION LOCALE D'ANDERLECHT POUR L'EMPLOI LA FORMATION ET LE DÉVELOPPEMENT	Birminghamstraat 225	1070	02/555 05 60	secretariat@mlanderlecht.brussels	www.mla.brussels	■	FR/NL	✓	✓	✓		
OCMW ANDERLECHT	Raymond Vander Bruggenlaan 62-64	1070	0800/35 241	cpas@cpas-anderlecht.brussels	www.anderlecht.be/nl/ocmw	■	FR/NL		✓			
TRACÉ BRUSSEL - WERKWINKEL ANDERLECHT	Birminghamstraat 225	1070	02/526 20 80	werkwinkel@tracebrussel.be	www.tracebrussel.be	■	NL	✓	✓	✓		

SINT-JANS-MOLENBEEK 1080

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
OPEN ATELIER 110	Hovenierstraat 45	1080	02/313 50 90	infodigitaal@maksvzw.org	www.maksvzw.org		FR/NL					
STUDY KIDS SUPPORT ASBL (SKS)	Vanderdussenstraat 80	1080	0475/95 85 31	info@study-kids-support.be	www.study-kids-support.be		FR/NL					
ACTIRIS SINT-JANS-MOLENBEEK	Vandenboogaerdestraat 91	1080	0800/35 123	molenbeek@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
ADN TECHNOLOGIES	Jubelfeestlaan 71	1080	02/420 36 26	info@adntechnologies.be	www.adntechnologies.be		FR/NL					
DIGIPUNT MAKS MOLENBEEK	Mommaertsstraat 22	1080	02/255 09 90	onthaal@maksvzw.org	www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/e-inclusie-alle-brusselaars-digitaal/digipunten							
ONTMOETINGSCENTRUM MARIE-JOSE	De Rooverelaan 3	1080	02/414 23 70	cpas.ocmw.1080@molenbeek.irisnet.be	www.cpas-molenbeek.be		FR/NL					
OCMW SINT-JANS-MOLENBEEK	Alphonse Vandenpeereboomstraat 14	1080	02/412 53 11	cpas.ocmw.1080@molenbeek.irisnet.be	www.cpas-molenbeek.be		FR/NL					
FORMATION INSERTION JEUNES - MOLENBEEK-SAINT-JEAN	Piersstraat 48	1080	02/414 92 25	multimedia.m@fij.be	www.fij.be		FR					
LA GOUTTE D'HUILE	Steenweg op Gent 6	1080	02/520 79 51	lagouttedhuile@gmail.com	www.lagh.be		FR					
LE PIMENT VZW	Kolomstraat 56	1080	02/218 27 29	courrier@lepiment.org	www.lepiment.org		FR/NL					
MISSION LOCALE DE MOLENBEEK	Leopold II laan 101-103	1080	02/421 68 60	direction@mloc1080.be	www.mloc1080.be		FR					
MOLENREEK	Meelfabriekplein 10	1080	02/880 99 50	info@molengeek.com	www.molengeek.com		FR/NL					
MOVE - MAISON DE QUARTIER HEYVAERT	Nijverheidskaai 32	1080	02/523 54 84	mqheyvaert@move.brussels	www.facebook.com/move.brussels/		FR/NL					
MOVE - MAISON DE QUARTIER LIBÉRATEURS	Maasstraat 44	1080	02/425 82 74	mqlibérateurs@move.brussels	www.facebook.com/move.brussels/		FR/NL					

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
MOVE - MAISON DE QUARTIER QUATRE-VENTS	Kortrijkstraat 1	1080	02/410 79 90	mq4vents@move.brussels	www.facebook.com/move.brussels/	■	FR/NL		↩			
PROFORAL	Jetsesteenweg 225-229	1080	02/642 93 84	info@proforal.be	www.proforal.be	■	FR				↩	
SOLIDARITÉ SAVOIR	Leopold II laan 184D	1080	02/513 54 66	info@solidarite-savoir.be	www.solidarite-savoir.be	■	FR	↩	↩	↩		
UNIVERSITES DES FAMILLES	Koolmijnenkaai 68	1080	02/767 52 26	uf@grow.brussels	www.universitedesfamilles.be	■	FR			↩		

KOEKELBERG 1081

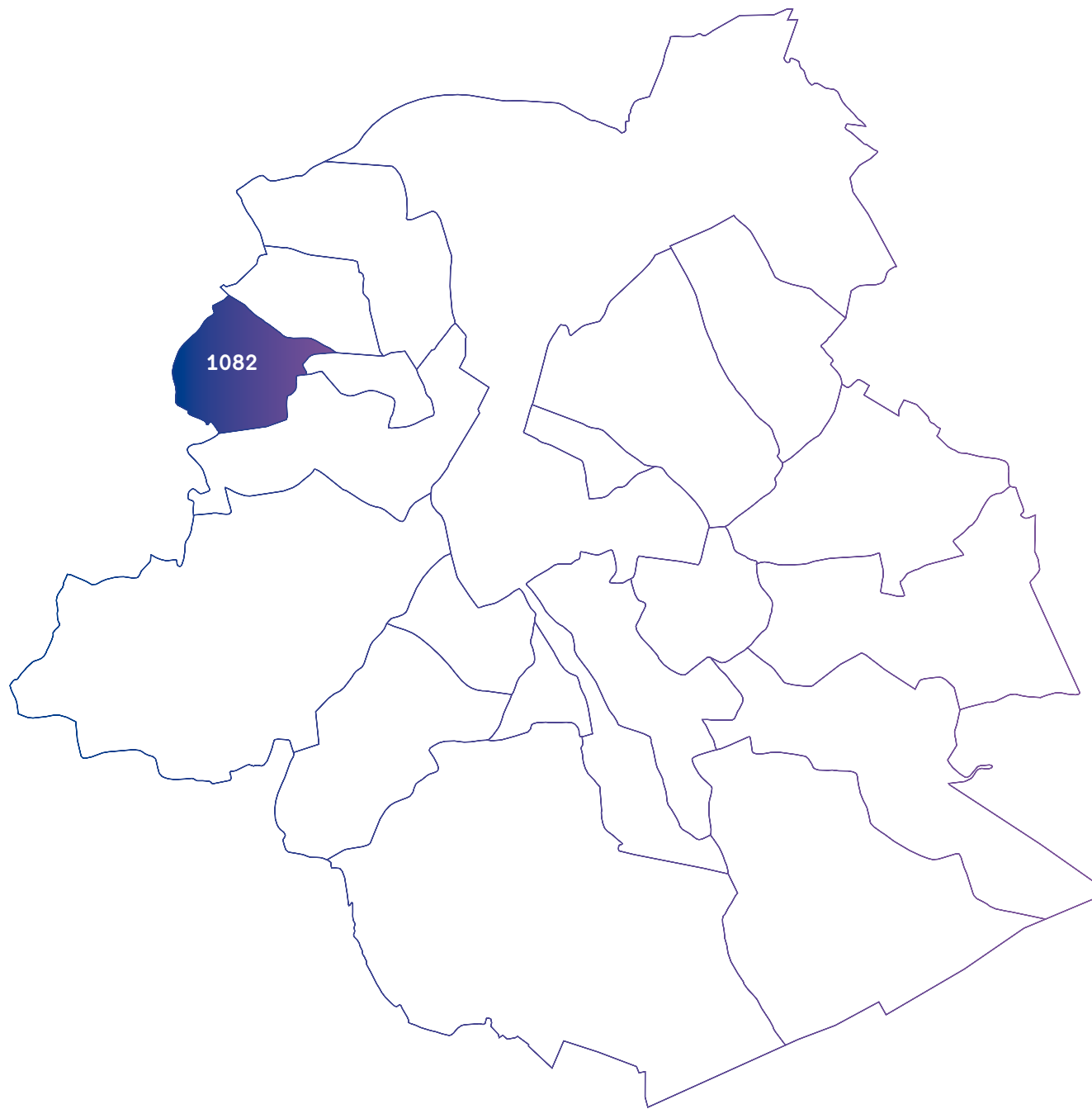

■ Alle doelgroepen
 ■ Werkzoekenden
 ■ Jongeren
 ■ Senioren
 ■ Personen met een handicap
 ■ Kansarmen
 ■ Vrouwen

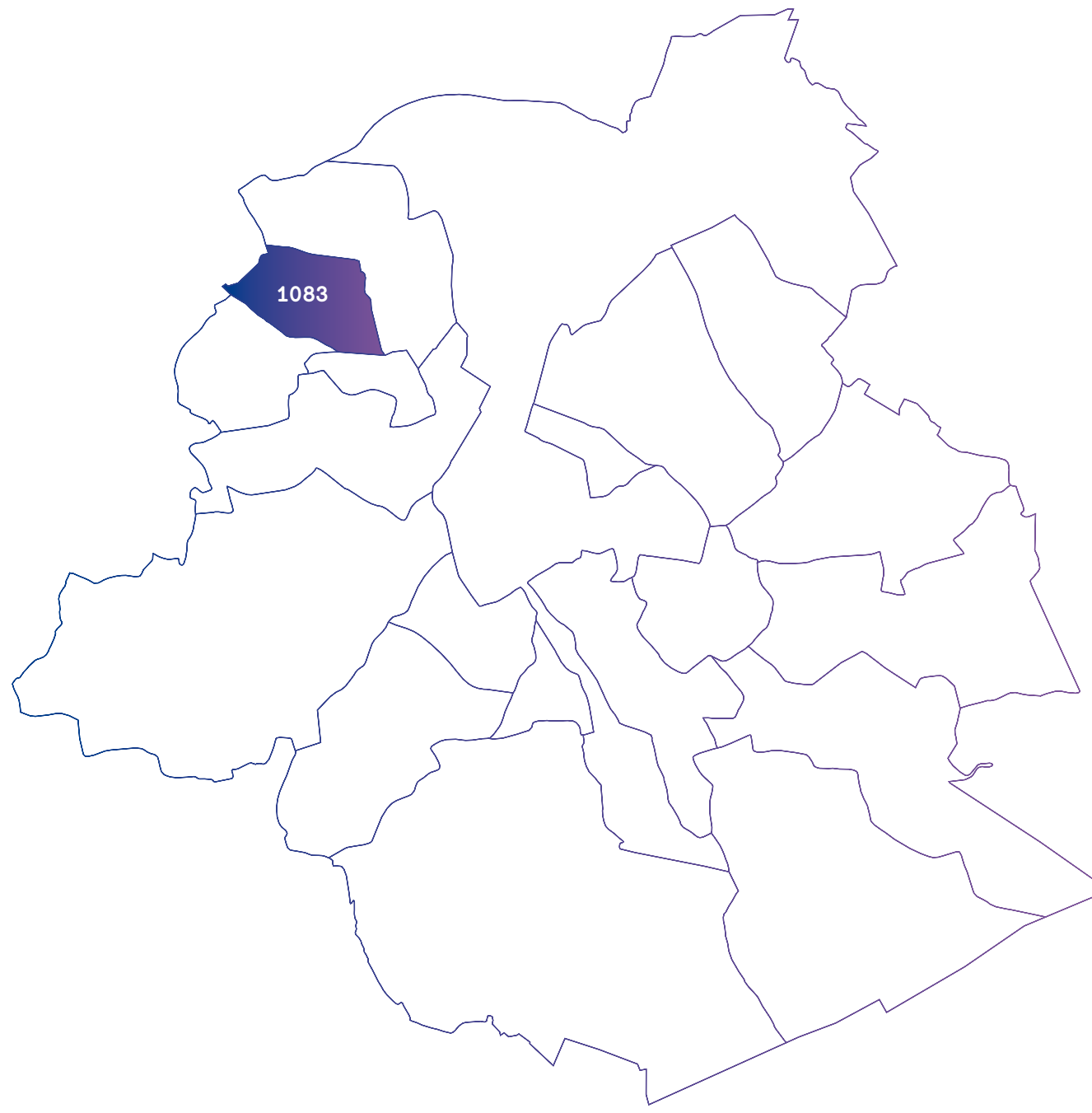
Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
 KOEKELTECH - KOEKELBERG OCR	Sint-Annakerkstraat 63	1081	02/410 00 48	info@koekeltech.be	www.koekeltech.be	 FR/NL						
FORUM KOEKELBERGEOIS	Herkoliers Straat 17	1081	02/411 44 90	forumkoekelbergeois@koekelberg.brussels	-	 FR						
GEMEENTELIJKE BIBLIOTHEEK KOEKELBERG	Weversstraat 26-28	1081	02/414 02 36	biblio.1081@koekelberg.brussels	www.koekelberg.be	 FR						
OCMW KOEKELBERG	François Delcoignestraat 39	1081	02/412 16 52	social.cpas@koekelberg.brussels	www.koekelberg.be	 FR/NL						

ST-AGATHA-BERCHEM 1082

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
OCR SINT-AGATHA-BERCHEM BIBLIOTHEEK	Soldatenstraat 21	1082	02/465 87 90	info@biblioberchem.be	www.biblioberchem.be		FR/NL					
GEMEENTELIJKE OCR SINT-AGATHA-BERCHEM	Koning Boudewijnplein 1-3	1082	02/464 04 78	-	www.berchem.brussels		FR/NL					
ACTIRIS SINT-AGATHA-BERCHEM	Gentsesteenweg 1154	1082	0800/35 123	berchemsaintagathe@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
CODERDOJO - GC DE KROON	Jean Baptiste Vandendrieschstraat 19	1082	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM	De Selliers de Moranvilleaan 91	1082	02/482 13 55	info@cpas-ocmwberchem.brussels	www.cpasberchem.brussels		FR/NL					
OCMW SINT-AGATHA-BERCHEM - BUURTKANTOR CITÉ MODERNE	Beheerstraat 2	1082	02/482 16 15	mediation.sociale@berchem.brussels	-		FR/NL					
SOLIVAL	Josse Goffinlaan 180	1082	078/15 15 00	info@solival.be	www.solival.be		FR					

GANSHOREN 1083

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
 OCR GANSHOREN	Hervormingslaan 66	1083	02/428 62 60	-	https://www.ganshoren.be/nl/openbare-computerruimte/	 FR/NL						
ACTIRIS GANSHOREN	Kon. Paolaplein 11	1083	0800/35 123	ganshoren@actiris.be	www.actiris.brussels	 FR/NL						
DIENSTENCENTRUM DE ROTONDE	Zeystraat 47	1083	02/422 00 50	info@ldc-de-rotonde.be	www.ldc-de-rotonde.be	 NL						
GEMEENTELIJKE BIBLIOTHEEK GANSHOREN	François Beeckmansstraat 35	1083	02/427 17 83	biblio.ganshoren@skynet.be	-	 FR/NL						
LE KIOSQUE VZW	Hertog Janlaan 40	1083	02/465 38 30	contact@kiosqueasbl.be	www.kiosqueasbl.be	 FR						
OCMW GANSHOREN	Hervormingslaan 63	1083	02/422 57 57	info@cpasgan.irisnet.be	www.cpasganshoren.be	 FR/NL						

JETTE 1090

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

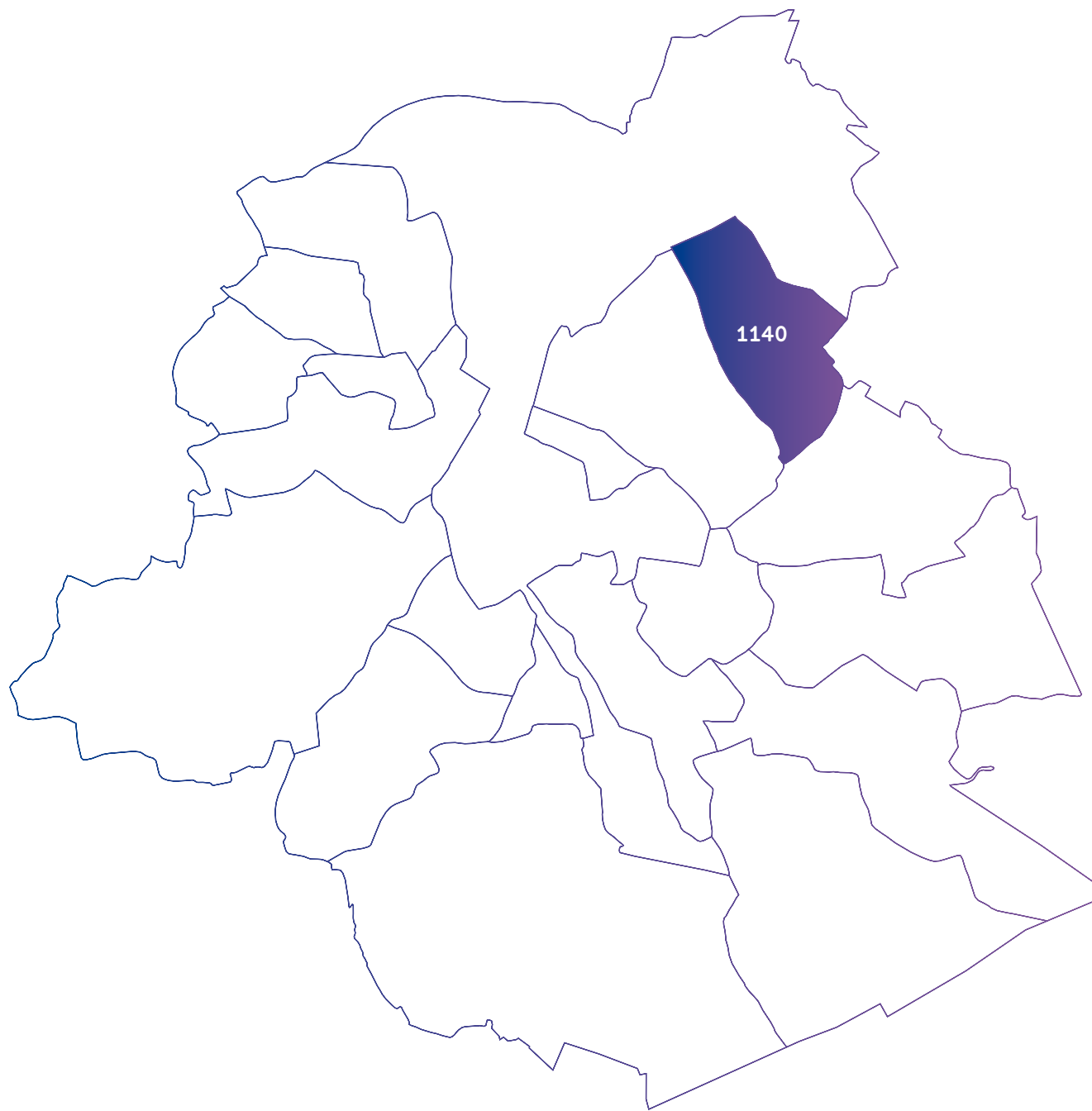
Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
 BIBLIOJETTE	Kardinaal Mercierplein 10	1090	02/426 05 05	bibliojette@jette.brussels	www.jette.irisnet.be		FR/NL	✓	✓	✓		
ACTIRIS JETTE	Léon Theodorstraat 108	1090	0800/35 123	jette@actiris.be	www.actiris.brussels	Werkzoekenden	FR/NL	✓	✓			
CENTRE VIVA !	Léon Theodorstraat 197	1090	02/201 89 41	centreviva@vivajette.be	www.vivajette.be/centre-viva	Senioren	FR/NL	✓	✓			
L'ABORDAGE - PCS ESSEGHEM	Jules Lahayestraat 169	1090	02/426 52 67	coordination@labordage.be	www.labordage.be	Jongeren, Senioren	FR		✓			
OCMW JETTE	St-Pieterskerkstraat 47	1090	02/422 46 11	cpas-ocmw@jette.irisnet.be	https://www.jette.irisnet.be/nl/ocmw/het-ocmw	Kansarmen	FR/NL	✓				

EVERE 1140

	Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
	EVERE CULTUREEL CENTRUM L'ENTRELA	Platolaan 21	1140	02/241 15 83	info@entrela.be	www.lentrela.be/missions/espace-public-numerique-epn		FR/NL					
	OCR HET SOCIAAL HUIS	H. Consciencelaan 83	1140	02/240 60 75	-	www.maisonsociale.brussels/services/informatique		FR/NL					
	ACTIRIS EVERE	Genèvestraat 175	1140	0800/35 123	evere@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
	BIBLIOTHEEK ROMAIN ROLLAND	Servaas Hoedemaekerssquare 10	1140	02/247 63 90	romain.rolland@evere.brussels	www.biblioblogevere.wordpress.com		FR					
	BUURTHUIS GERMINAL	Fernand Legerstraat 46	1140	02/726 98 71	prevention@evere.brussels	www.evere.brussels		FR/NL					
	BUURTHUIS PICARDIE	Picardiestraat 30	1140	02/247 64 33	prevention@evere.brussels	www.evere.brussels		FR/NL					
	BUURTHUIS PLATON	Platolaan 8	1140	02/703 14 70	prevention@evere.brussels	www.evere.brussels		FR/NL					
	INCLUSION VZW	Kolonel Bourgstraat 123-125	1140	02/247 28 19	accueil@inclusion-asbl.be	www.inclusion-asbl.be		FR					
	LA COHÉSION SOCIALE D'EVERE - ACTIONS COMMUNAUTAIRES - MAISON COOPÉRATIVE DESTRIER	Strijdroslaan 24	1140	02/851 59 04	coordination.pcs@maisondestrier.be	-		FR					
	OCMW EVERE	Servaas Hoedemaekerssquare 11	1140	02/247 65 65	-	www.cpasevere.brussels		FR/NL					

SINT-PIETERS-WOLUWE 1150

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
ACTIRIS SINT-PIETERS-WOLUWE	Charles Thielemanslaan 93	1150	0800/35 123	woluwesaintpierre@actiris.be	www.actiris.brussels	Werkzoekenden	FR/NL	✓	✓			
BIBLIOTHEEK JOLI-BOIS	Shetlander dreef 15	1150	02/435 59 22	bib.jb.jeunesse@woluwe1150.be	biblio.woluwe1150.be	Alle doelgroepen	FR	✓				
BIBLIOTHEEK CENTRE	Charles Thielemanslaan 93	1150	02/773 05 83	bib.centre.jeunesse@woluwe1150.be	biblio.woluwe1150.be	Alle doelgroepen	FR	✓				
BIBLIOTHEEK FILIALE DU CHANT D'OISEAU	Vogelzang 40	1150	02/773 06 71	bib.cho.jeunesse@woluwe1150.be	biblio.woluwe1150.be	Alle doelgroepen	FR	✓				
CODERDOJO - W-HALL	Charles Thielemanslaan 93	1150	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be	Jongeren	FR/NL					✓
OCMW SINT-PIETERS-WOLUWE	Shetlander dreef 15	1150	02/773 59 00	servicesocial.cpas@woluwe1150.be	www.cpas-ocmw1150.be	Kansarmen	FR/NL	✓				
EPITECH (WEBACADEMIE)	Tervurenlaan 142-144	1000	02/523 52 57	bruxelles@epitech.eu	www.webacademie.org	Jongeren	FR/NL			✓		
LOGISCOOL	De Broquevillelaan 3	1150	0479/07 51 05	hello.belgium@logiscool.com	www.logiscool.com/be	Jongeren	FR/NL					✓

OUDERGEM 1160

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
GEMEENTELIJKE BIBLIOTHEEK CENTER OUDERGEM	Vorstlaan 187	1160	02/676 49 50	bibliotheque@audergem.brussels	-		FR/NL					
OCWM OUDERGEM	Paepedellelaan 87	1160	02/679 94 10	-	www.audergem.be		FR/NL					
LE PAVILLON	Krijgskundestraat 3	1160	02/733 66 58	lepavillon1160@gmail.com	www.leparallele.be		FR					
MAISON DES JEUNES D'AUDERGEM	Waversesteeweg 1979-1981	1160	02/673 43 17	mdjaudergem@gmail.com	www.oudergem.be/le-parallèle		FR					
DIGITALCITY	Jules Cockx Straat 6	1160	02/475 20 00	info@digitalcity.brussels	www.digitalcity.brussels		FR/NL					

WATERMAAL-BOSVOORDE 1170

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

	Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
	GEMEENTELIJKE OCR WATERMAAL-BOSVOORDE	Andrée Payfa-Fosseprezplein 11	1170	02/674 74 70	-	watermael-boitsfort.be		FR/NL					
	ESPACE DELVAUX	Gratèsstraat 3 (3 ^{de} verdieping)	1170	02/660 07 94	bib.francophone@wb1170.brussels	watermael-boitsfort.be		FR/NL					
	ACTIRIS WATERMAAL-BOSVOORDE	Vinkstraat 127	1170	0800/35 123	watermaelboitsfort@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
	BIBLIOTHEEK 3 TILLEULS - OCR	Drie Lindenstraat 32	1170	02/660 07 94	bib.francophone1170@wb1170.brussels	www.biblioludowb.be/blog		FR/NL					
	ROZENBERG BIBLIOTHEEK	Thomsonlaan 3	1170	02/675 33 79	-	-		NL					
	OCMW WATERMAAL-BOSVOORDE (SPI)	Léopold Wienerlaan 215	1170	02/679 71 07	isp-spi@cpas1170.brussels	www.cpas1170.brussels		FR/NL					
	MAISON DE QUARTIER DU DRIES	Dries 38	1170	02/660 71 05	mqdries@wb1170.brussels	www.prevention1170.be	 	FR					
	MAISON DE QUARTIER DES CITÉS JARDINS	Aartshertogenlaan 52	1170	02/672 27 33	lescitesjardins@wb1170.brussels	www.prevention1170.be	 	FR					

UKKEL 1180

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doel-groep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
OCR UKKEL	Alsembergsesteenweg 1011	1180	02/563 21 89	epn@ucclle.brussels	www.ucclle.be		FR/NL					
OCR BIBLIOTHEEK «LE PHARE»	Waterloosesteenweg 935	1180	02/374 04 43	epnbiblio@ucclle.brussels	www.bibli-ucclle.irisnet.be		FR					
ACTIRIS UKKEL	Alsembergsesteenweg 1011	1180	0800/35 123	ucclle@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
CODERDOJO - EFP	Stallestraat 292B	1180	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
GEMEENTELIJKE BIBLIOTHEEK UKKEL-CENTER	Dekenijstraat 64	1180	02/348 65 29	bibcentre@ucclle.brussels	www.bibucllecentre.blogspot.com		FR					
LOKAAL DIENSTENCENTRUM LOTUS	Egide Van Ophemstraat 46	1180	02/343 46 58	ldclotus@vgc.be	www.hethuys.be		NL					
NEDERLANDSTALIGE BIBLIOTHEEK UKKEL	De Broyerstraat 27	1180	02/331 28 24	bibliotheek@ukkel.brussels	www.ukkel.bibliotheek.be		NL					
OCMW UKKEL	Alsembergsesteenweg 860	1180	02/370 75 11	info@cpasucclle.be	www.cpasucclle.be		FR/NL					
OCMW UKKEL - ANTENNE SOCIALE	Alsembergsesteenweg 985	1180	02/370 76 61	info@cpasucclle.be	www.cpasucclle.be		FR/NL					
SPOKEN	Beeldhouwerslaan 44	1180	02/219 73 30	info@spoken.brussels	www.spoken.brussels		FR/NL					
UKKEL MEDIABIBLIOTHEEK (LE PHARE)	Waterloosesteenweg 935	1180	02/374 04 43	lephare@ucclle.brussels	www.bibli-ucclle.irisnet.be		FR					

VORST 1190

■ Alle doelgroepen
 ■ Werkzoekenden
 ■ Jongeren
 ■ Senioren
 ■ Personen met een handicap
 ■ Kansarmen
 ■ Vrouwen

	Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
	FOREST-QUARTIERS-SANTE (FQS)	Berthelotstraat 163	1190	02/340 26 00	info@f-q-s.be	www.f-q-s.be		FR/NL					
	VORST 2.0	De Mérodestraat 331	1190	02/535 98 62	epn@forest.brussels	www.forest.irisnet.be		FR/NL					
	ACTIRIS VORST	Stationstraat 17	1190	0800/35 123	forest@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
	ARM BOVENSTE ARM ONDER	Hoogte Honderdplein 14	1190	0486/76 62 89	info@brasdessusbrasdessous.be	www.brasdessusbrasdessous.be		FR/NL					
	BIBLIF	Belgradestraat 17	1190	02/343 87 38	biblif@forest.brussels	www.biblif.be		FR					
	CODERDOJO - GC TEN WEYNGAERT	Bondgenotenstraat 54	1190	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
	ENTRAIDE ET CULTURE VZW	Van Volxemlaan 525	1190	02/539 43 60	secretariat@entraideetculture.be	www.entraideetculture.be		FR					
	FACTUM LAB	Montenegrostraat 144	1190	02/315 80 04	bonjour@factumlab.eu	www.makeitlab.brussels		FR					
	LE CAIRN VZW	Neerstalsesteenweg 323A	1190	02/376 88 84	lecairn.coordination@gmail.com	www.lecairn.be		FR					
	MAISON DE QUARTIER SAINT-ANTOINE	de Fierlantstraat 2	1190	02/534 20 40	info_mqsa@yahoo.fr	www.mqsa.be		FR					
	MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE FOREST	Brits Tweedelegerlaan 29	1190	02/349 82 10	info@mlocforest.irisnet.be	-		FR					
	OCMW VORST	Pastoorstraat 35	1190	02/349 63 00	infosocial@cpas1190.brussels	www.cpasforest.be		FR/NL					
	OCWM VORST - TAK 58	Luikstraat	1190	02/563 64 27	infosocial@cpas1190.brussels	www.cpasforest.be		FR/NL					

SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE 1200

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
 WOLU CYBER CITE	Rodebeekse Steenweg 137	1200	02/761 60 18	info@wolubilis.be	www.wolu-cyber.be		FR/NL					
OCR HOF TEN BERG	Henri-Victor Wolvenslaan, 72	1200					FR/NL					
ACTIRIS SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	Roodebeeksteenweg 137	1200	0800/35 123	woluwesaintlambert@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL					
CENTRUM VOOR HULP NAAR GEHANDICAPTE PERSONEN	Tombergplein 6A	1200	02/762 61 88	handicape@woluwe1200.be	www.fr.woluwe1200.be/loisirs-et-associations		FR/NL					
CODERDOJO - SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	Hof ten Berglaan 94	1200	0479/57 06 12	info@coderdojobelgium.be	www.coderdojobelgium.be		FR/NL					
EQLA VZW	Woluwedal 34	1200	02/241 65 68	info@eqla.be	www.eqla.be		FR/NL					
LOKALE OPENBARE BIBLIOTHEEK S-L-W	Sint-Hendrikstraat 62	1200	02/735 28 64	info@biblio1200.be	www.biblio1200.be		FR					
OCWM SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	Karreststraat 27	1200	02/777 75 31	info@cpas.woluwe1200.be	www.cpas1200.be		FR/NL					
WOLU-SERVICES	Andromedalaan 63	1200	02/761 11 80	info@wolu-services.be	www.fr.woluwe1200.be/wolu-services		FR/NL					

SINT-JOOST-TEN-NOODE 1210

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
BEROEPENPUNT.BRUSSELS	Sterrenkundelaan 14	1210	-	info@cdm-bp.brussels	www.citedesmetiers.brussels		FR/NL	☒	☒	☒		
OCR BIB JOSSE	Grensstraat 2	1210	02/201 00 97	bibliotheek@sjtn.brussels	www.sint-joost-ten-node.bibliotheek.be/fr		FR/NL	☒	☒	☒		
OCR SAPIENS	Merinosstraat 1b	1210	02/218 44 47	epnsapiens@fobagra.net	www.fobagra.net/page12.html		FR/NL	☒	☒	☒		
ACTIRIS SJTN	Sterrenkundelaan 30	1210	0800/35 123	saintjosse@actiris.be	www.actiris.brussels		FR/NL		☒	☒		
BIBLIOTHEEK JOSKE - SJTN	Grensstraat 2	1210	02/201 00 97	bibliotheek@sjtn.brussels	www.sint-joost-ten-node.bibliotheek.be		FR/NL	☒				
CENTRE D'ORIENTATION ET DE FORMATION AUX TECHNOLOGIES NUMÉRIQUES	Overvloedstraat 5	1210	02/219 91 12	contact@coften.be	www.coften.be		FR				☒	
CENTRE FÉMININ D'ÉDUCATION PERMANENTE	Middaglijnstraat 10	1210	02/229 38 52	cfep@amazon.be	www.cfep.be		FR		☒	☒		
GROUPE SOCIALISTE D'ACTION ET DE RÉFLEXION SUR L'AUDIOVISUEL	Hamerstraat 26	1210	02/218 58 85	info@gsara.be	www.gsara.be		FR			☒	☒	
INSER'ACTION	Sint-Franciscusstraat 48	1210	02/218 58 41	info@inseraction.be	www.inseraction.be		FR			☒		☒
INSER'ACTION	Sint-Franciscusstraat 10	1210	02/218 58 41	info@inseraction.be	www.inseraction.be		FR			☒		☒
MISSION LOCALE POUR L'EMPLOI DE SAINT-JOSSE-TEN-NOODE	Uniestraat 31	1210	02/210 89 30	info@mlstj.brussels	www.mlstj.brussels		FR			☒		
OCMW SJTN	Verbiststraat 88	1210	02/220 29 97	secretariat.cpasst-josse@cpassjtn.irisnet.be	www.cpas-saintjosse.irisnet.be		FR/NL		☒			
TRACÉ BRUSSEL - WERKWINKEL SAINT-JOOST-TEN-NODE	Sterrenkundelaan 14	1210	02/235 27 40	werkwinkel@tracebrussel.be	www.tracebrussel.be		NL	☒	☒	☒		

- Alle doelgroepen
- Werkzoekenden
- Jongeren
- Senioren
- Personen met een handicap
- Kansarmen
- Vrouwen

Organisatie	Adres	PC	Telefoon	E-mailadres	Website	Doelgroep	Taal	Bereikbaarheid	Ondersteuning	IT-basisopleidingen	Kwalificerende IT-opleidingen	Stages
VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING EN BEROEPSOPLEIDING - OPLEIDINGSCENTRUM BRUSSEL	Sterrenkundelaan 14	1210	02/235 18 11	info@vdab.be	www.vdab.be/opleidingen		NL					
VLAAMSE GEMEENSCHAP - AGENTSCHAP VOOR ONDERWIJSDIENSTEN - CEL SPECIALE ONDERWIJSLEERMIDDELEN	Koning Albert II-Laan 15	1210	02/553 05 21	-	www.agodi.be/speciale-onderwijsleermiddelen		NL					

V. MOBIELE DIENSTEN

Op de volgende pagina's vindt u spelers die zich, als hoofd- of nevenactiviteit, naar uw lokalen verplaatsen of zich rechtstreeks naar de begunstigde begeven om hun diensten te verlenen.

Ze kunnen een grote hulp vormen voor uw activiteiten of een onmisbare link met digitale technologie zijn voor geïsoleerde personen.

MOBIELE DIENSTEN

INFORMATICIENS PUBLICS

FR/NL

informaticienpublic.be

info@informaticienpublic.be

02/219 68 88

De publieke IT professionals zijn experts in digitale ondersteuning die permanenties houden in buurtverenigingen in Brussel. Op hun website vindt u meer informatie over hun permanenties. Op verzoek kunnen ze ook naar u toe komen!

Auxilia
ASBL

AUXILIA

FR/NL

-

asblauxilia@gmail.com

02/647 79 44

De vzw Auxilia biedt cursussen aan huis of op afstand voor mensen die door ziekte of handicap geen toegang hebben tot andere faciliteiten.

BEEGO

FR/NL

beego.be

info@beego.be

078/48 54 00

BEEGO stuurt informaticastudenten die u rechtstreeks aan huis helpen. Er zijn kosten verbonden aan deze diensten, maar daarvoor kan u ICT-cheques gebruiken!

BIBLIOTHEKEN ZONDER GRENZEN

FR

www.bibliosansfrontieres.be/les_voyageuses_du_numerique/

via site

-

Het initiatief «digitale reizigers» van BZG biedt workshops voor vrouwen boven de 50 in verschillende buurtverenigingen. U kan hen contacteren om een sessie bij u in de buurt te organiseren!

DIGITREIN

FR/NL

digitrein.be

info@digitrein.be

02/210 04 60

Digitrein is een initiatief voor senioren; er worden workshops georganiseerd in uw lokalen om uw publiek te vormen of om uw personeel op te leiden!

RODE KRUIS BELGIË

FR

maisons.croix-rouge.be/accompagnement-a-domicile-personnes-agees/ensemble-tous-connectes/

etc.bruxelles@croix-rouge.be

0498/91 85 85

In het kader van de actie «Ensemble tous connectés!» organiseert het Belgische Rode Kruis huisbezoeken bij geïsoleerde personen om hen te leren omgaan met digitale hulpmiddelen en hen zelfstandiger te maken.

HOBRO

FR/NL

www.hobo.brussels/site/

contact@hobo.brussels

02/486 45 10

De vzw HOBRO doet aan straathoekwerk en zorgt voor kansarmen, vooral daklozen. Sommige van hun programma's richten zich op de digitale inclusie van daklozen.

PREMIER CONTACT

FR

www.premiercontact.be

info@premiercontact.be

-

De vzw Premier Contact begeeft zich naar verschillende locaties om cursussen te geven of permanenties te houden. Ze kunnen ook bij mensen thuis privées komen geven of langsgaan bij PBM's. Neem gerust een kijkje op hun website voor meer informatie over hun permanenties.

Alle doelgroepen

Werkzoekenden

Jongeren

Senioren

Personen met een handicap

Kansarmen

Vrouwen

VI. NUTTIGE ALGEMENE NUMMERS

Deze sectie is niet exhaustief. Voor een meer gedetailleerde bron van nuttige nummers van eerstelijnsagentschappen, op andere gebieden dan digitale inclusie, raden wij aan [Le Bon Plan*](#) van de vzw Dune aan. Deze is beschikbaar in een papieren versie en als mobiele applicatie.

NUTTIGE ALGEMENE NUMMERS

Belangrijke contacten	Telefoon
Noodgevallen	
Europees noodnummer (Ziekenwagen/Brandweer)	112
Politie	101
Interventie van de brandweer bij storm/overstroming	1722
S.O.S. dokter van wacht	1733
Antigifcentrum	070/245 245
Brandwondencentrum	02/268 62 00
Brandwondencentrum	02/443 24 38
Verslaving	
Anonieme Alcoholisten	02/511 40 30
Druglijn	02/227 52 52
Admin.	
Card STOP	078/170 170
Federale Pensioendienst	1765
Sociale bijstand	
Sociaal vervoer	02/544 12 44

Belangrijke contacten	Telefoon
Luisterlijn	
Kankerlijn Stichting tegen Kanker	0800/15 801
Zelfmoordlijn	0800/32 123
Collectif contre les Violences Familiales et l'Exclusion - CVFE	04/223 45 67
Hulplijn voor kinderen	103
Hulplijn voor bejaarden	02/223 13 43
Ecoute Violences Conjugales	0800/30 030
SOS Viol	0800/98 100
Teleonhaal	107
Personen met een handicap	
FOD Sociale Zekerheid: Personen met een handicap	0800/987 99
Geweld, Verdwijning	
vzw Praxis (Brussel)	02/217 98 70
Child Focus	116 000
Respect Seniors - Hulplijn voor ouderenmishandeling	0800/30 330
Collectif contre les Violences Familiales et l'Exclusion - CVFE	04/223 45 67
Ecoute Violences Conjugales	0800/30 030
SOS Viol	0800/98 100

VII. CONTACT

Paradigm
inclusie@paradigm.brussels

VIII. BIBLIOGRAFIE

BIBLIOGRAFIE VAN URL LINKS

NAAM > URL

- 123digit** > <https://www.123digit.be/nl/>
- @bcd#OCR** > <https://gsara.tv/lenversduddecor/podcasts/>
- Aangepast openbaar vervoer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest** > <https://mobilite-mobiliteit.brussels/nl/zich-verplaatsen/pbm/aangepast-vervoer>
- AMA** > <https://www.ama.be/>
- Annuaire de l'accrochage scolaire à Bruxelles** > <https://schoolinschakeling.brussels/actoren>
- Basistest voor cybersecurity** > <https://www.dnsbelgium.be/nl/test-surf-je-veilig>
- BEEGO** > <https://beego.be/>
- Bibliothèques Sans Frontières** > <https://www.bibliosansfrontieres.be/devenir-un-digital-buddy/>
- BIPT** > <https://www.bipt.be/consumenten/sociaal-tarief>
- Bon Plan** > <https://pro.guidesocial.be/>
- Box Numérique** > <https://www.interface3namur.be/documentation/box-numerique/>
- Brussels aanbod in het kader van schooluitval** > https://onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/2022-01/Inventaris%20netwerk%20tegen%20schooluitval_jan22.pdf
- CABAN-DIBAC** > <http://www.caban.be/>
- caban.be** > <http://caban.be/>
- Centrum voor Cybersecurity België** > <https://safeonweb.be/>
- CF2m** > <https://cf2m.be/formation/animateur-multimedia>
- Childfocus.be** > <https://childfocus.be/nl-be/>
- Connectoo** > <https://bosa.belgium.be/nl/trainings/connectoo>
- De Sociale Kaart** > <https://www.desocialekaart.be/>
- DigComp** > <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>
- Digibib** > <https://digibib.info>
- Digichallenge** > <https://www.digitalwallonia.be/fr/publications/digichallenge/>
- Digihelper FR** > https://assets.mediawijs.be/2022-05/mediawijs_digitaleinclusie_fr_220517.pdf
- Digihelper NL** > https://assets.mediawijs.be/2022-05/mediawijs_digitaleinclusie_nl_220517_1.pdf
- Digiskills** > <https://digiskillsbelgium.be/>
- Digipunten** > www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/e-inclusie-alle-brusselaars-digitaal/digipunten
- Digital4Youth** > <https://digiskillsbelgium.be/>
- Digital City Brussels** > <https://digitalcity.brussels/nl>
- DigitalTravellers** > <https://fr.digitaltravellers.org/library/>
- Digitrein** > <https://digitrein.be/>
- Digiwatte** > <https://www.mediawijs.be/nl/digiwatte>
- Dorifor** > <http://www.dorifor.be>
- DNS Belgium** > <https://www.dnsbelgium.be/>
- DNS Belgium** > <https://www.dnsbelgium.be/nl/veilig-internet>
- enseignement.catholique.be** > <https://enseignement.catholique.be/>
- Febelfin** > <https://www.febelfin.be/sites/default/files/2023-02/Brochure-inclusie-NL.pdf>
- Federale plan Women In Digital** > <https://economie.fgov.be/nl/themas/online/digitale-inclusie>
- Federatie van huiswerkscholen** > <https://be.brussels/onderwijs-vorming/huiswerkhulp-en-studiebegeleiding>
- Formation connectoo de BOSA** > <https://bosa.belgium.be/nl/trainings/connectoo>
- gewestelijke portaal be.brussels** > <https://be.brussels/digitale-inclusie>
- Het Goede Plan** > <https://dune-asbl.be/le-bon-plan/>
- Inclunet** > <http://www.inclunet.be/>
- inclusieve aanbevelingen** > https://drive.google.com/file/d/1envKjS5mHngfErPIEEcFArFnVjcmJMI_/view?usp=drive
- Informaticiens publics** > <https://informaticienpublic.be/>
- interactieve evaluatie** > <https://www.123digit.be/nl/digitale-kennis-evalueren>
- Interface 3** > <https://www.interface3.be/>
- Itsme prioritaire hotline** > <https://digitalbuddy-itsme.zendesk.com/hc/nl/requests/new>
- Itsme toolkit** > <https://www.itsme-id.com/nl-BE/why-itsme/easy-to-use/digital-buddy>
- Le Kiosque** > <http://kiosqueasbl.be/>
- lenseignement.catholique.be/cecafoc** > <http://lenseignement.catholique.be/cecafoc/>
- OCR van Nijvel** > <https://www.epn-nivelles.org/>
- PIX** > <https://pix.fr/>
- Plan voor Digitale Toegankelijkheid 2021-2024** > <https://www.smartcity.brussels/digitale-inclusie>
- Portail inclusion numérique** > <https://www.smartcity.brussels/digitale-inclusie>
- Proximus: Internet for all** > https://www.proximus.be/nl/id_cr_internet_for_all/particulieren/r-orphans/internet-voor-iedereen.html
- Repair & Share** > <https://repairshare.be/>
- Repair Together** > <https://repairtogether.be>
- S-plus clicks** > <https://www.s-plusvzw.be/advies/S-Plus-klikt>
- Smart City** > <https://www.smartcity.brussels/digitale-inclusie/>
- Sociaal Brussel** > <https://social.brussels/>
- Sociale Gids** > <https://pro.guidesocial.be/>
- TechnoFuturTIC** > <https://technofuturtic.be/TechnofuturTIC/Projets/CrossLearn.aspx>
- Telenet: Essential Internet** > <https://www2.telenet.be/nl/klantenservice/alles-over-telenet-essential-internet/>
- Test op basis van DigComp** > https://www.isograd-testingservices.com/EN/CandidateLogin?clear_cookie=1&do_not_login=1
- TOSA** > <https://tosa.isograd.com/runtest/NonQuestion/1>
- Vervoersdienst aan voor gehandicapten** > <https://www.aidantsproches.brussels/wp-content/uploads/2016/12/listing-transport-1.pdf>
- wifi.brussels** > <https://wifi.brussels/nl/>

NOTITIES

A series of horizontal dotted lines for taking notes, arranged in two columns.

NOTITIES

A series of horizontal dotted lines for taking notes, arranged in two columns.